

ÅRSBERETNING
OG REGNSKAP

DET NORSKE TRAVSELSKAP

| 2017

Valle Ask

Vinner av Norsk Travkriterium kaldblods

Hard Times

Vinner av Norsk Travkriterium varmblods

Cokstile

Vinner av Norsk Travderby varmblods

Will Prinsen

Vinner av Norsk Travderby kaldblods

Foto: Hesteguiden

INNHALDSFORTEGNELSE

DET NORSKE TRAVSELSKAP

Tilsluttede forbund/lag	side 4
Organisasjon	side 5
Æresmedlemmer og hederstegn	side 6
Styrets beretning 2017	side 7
Rapport fra administrasjonen	side 14
Lovbestemte komitéer & utvalg	side 28
Regnskap 2017	side 34
Understøttelsesfondet	side 46
Revisjonsberetning 2017	side 48

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN

Regnskap 2017	side 52
---------------	---------

TILSLUTTEDE FORBUND/LAG PR. 31.12.17

OSLO OG AKERSHUS TRAVFORBUND

203 Blaker Travelskap
205 Fet Travkjørerselskap
209 Nes Travelskap
210 Nitelven Travlag
214 Asker og Bærum Travklub
215 Aurskog-Høland Travelskap
216 Oslo Travklubb
217 Follo Travlag
218 Øvre Romerike Travlag

ØSTFOLD TRAVFORBUND

302 Askim Travelskap
303 Eidsberg Travkjørerselskap
305 Fredrikstad og Omegn Travelskap
306 Skiptvet Travelskap
307 Lyseren Travelskap
309 Moss Fogderis Travelskap
310 Råde og Onøy Travlag
311 Rakkestad og Degernes Travelskap
313 Rødenes og Øymark Travelskap
314 Sarpsborg og Omegn Travelskap
315 Skjeberg og Berg Travelskap
316 Trøgstad Travkjørerselskap
317 Trømborg Travlag
319 Halden og Omegn Travelskap

HEDMARK TRAVFORBUND

401 Åsnes og Hof Travklubb
402 Brandval og Kongsvinger Travlag
403 Eidskog Travelskap
404 Grue Travklubb
406 Ringsaker og omegn Travlag
407 Stange og Romedal Travelskap
408 Odal Travklubb
410 Elverum og Omegn Travklubb
411 Nord-Østerdal Travlag

OPPLAND TRAVFORBUND

501 Eina Travlag
502 Gjøvik Travelskap
503 Hadeland Travelskap
504 Lillehammer og Omland Travelskap
505 Randsfjord Travelskap
506 Toten Travelskap
507 Valdres Travlag
508 Vestopplandenes Travelskap
509 Viken Travelskap
510 Gudbrandsdal Travlag
511 Nord-Gudbrandsdal Travlag
512 Biri og Snertingdal Travlag
513 Jotunheimen Tråvlag
514 Sør Gudbrandsdal Travlag

BUSKERUD TRAVFORBUND

0601 Drammen og Opland Travelskap
0603 Hurum og Strømm Travklubb
0604 Kongsberg Travelskap
0605 Krødsherad Travelskap
0606 Modum Travelskap
0607 Prestfoss Travelskap
0608 Ringerike og Hole Travelskap
0609 Simoa Travelskap
0611 Øvre Eiker Travelskap
0612 Lier Travlag
0613 Hallingdal Tråvlag

VESTFOLD TRAVFORBUND

705 Holmestrand og Omegn Travforening
706 Horten og Omegn Travforening
709 Sande Travelskap
710 Sandefjord Travforening
711 Stokke og omegn Travforening
713 Tønsberg og Omegn Travforening
714 Lågen Travlag
715 Larvik Travlag
716 Re Travforening

TELEMARK TRAVFORBUND

802 Bamble Travlag
803 Bø Tråvlag
804 Drangedal Travelskap
805 Gjerstad Travelskap
807 Helgen og Holla Travklubb
809 Øvre Telemark Tråvlag
811 Lunde Travelskap
812 Mælum og Solum Travklubb
813 Nes og Omegn Travelskap
814 Porsgrunn og Omegn Travelskap
815 Siljan Travklubb
816 Sannidal Travelskap
818 Skien Travklubb
820 Øst-Telemark Travelskap
821 Fyresdal Tråvlag

ROGALAND TRAVFORBUND

901 Haugaland Tråvlag
902 Jæren Travklubb
904 Rogaland Travelskap
905 Sandnes og Omegn Travklubb
907 Stavanger Travklubb
908 Strand Travklubb
909 Dalane og Omegn Travklubb
910 Sauda Travlag
911 Klepp og Omegn Travklubb

VESTENFJELDSKE TRAVFORBUND

1001 Bergen og Omegn Travelskap
1002 Etne, Ølen og Vindafjord
Trav- og Hestelag
1003 Voss Tråvlag
1004 Hardanger Tråvlag
1005 Osterøy Tråvlag
1006 Nordhordland Travlag
1007 Os Travklubb
1008 Fana Trav- og Hestesportslag
1009 Sogn Travelskap
1010 Sotra Trav- og Hestesportslag
1011 Nordfjord Travlag
1012 Sunnhordaland Tråvlag
1013 Arna Travlag
1014 Askøy Trav- og Hestesportlag
1015 Firda Travlag
1016 Kvinnherad Travlag

AGDER TRAVFORBUND

1301 Åmli Trav- og Hestesportslag
1302 Arendal og Omegn Travelskap
1303 Grimstad og Omegn Travelskab
1304 Kristiansand og Omegn Travklubb
1305 Lillesand og Birkenes Travklubb
1306 Risør og Tvedestrand Travlag
1307 Setesdal Tråvlag
1308 Øyestad og Fjære Travklubb
1309 Lista Travelskab
1310 Eiken og Omegn Travklubb
1311 Gyland Hestesportslag
1312 Mandal Travklubb
1313 Lyngdal Trav- og Hestesportslag

NORD-NORGE TRAVFORBUND

1413 Bodø Travlag
1415 Harstad og Oppland Travlag
1417 Lofoten Travlag
1420 Ofoten Travlag
1421 Helgeland Travlag
1422 Indre Salten Travlag
1423 Sør-Varanger Travlag
1424 Midt-Finnmark Travlag
1425 Tromsø Travlag
1426 Nord-Troms Trav- og Kjøreleg
1427 Midt-Troms Travlag
1428 Tana og Varanger Travlag
1430 Tanafjorden og Omegn Travlag
1431 Møysalen Travlag
1432 Karasjok Travlag

MIDT-NORGE TRAVFORBUND

1501 Averøy Travklubb
1503 Byneset Travlag
1504 Børja og Skaun Traverlag
1505 Frosta Tråvlag
1506 Gauldal Travsportslag
1507 Hemne Travlag
1508 Hitra Travlag
1509 Hølonda Travlag
1510 Jøssund Travklubb
1511 Klæbu Travlag
1512 Kvål Travlag
1513 Leksvik Travlag
1514 Levanger & Omegn Travlag
1516 Lånke Travlag
1517 Malvik Travlag
1518 Meldal Travlag
1519 Molde og Omegn Travklubb
1520 Namdal Tråvlag
1521 Orkdal Tråvklubb
1522 Orkland Travlag
1523 Rauma Travforening
1524 Rindal Travklubb
1526 Selbu Travlag
1528 Soknedal Travlag
1532 Stjørdal Travsportforening
1533 Sunndal og Omegn Travklubb
1534 Sunnmøre Travlag
1535 Surnadal Travklubb
1536 Tresfjord Travklubb
1537 Trondheim Travklubb
1538 Trøndelag Travsportforening
1539 Verdal Travlag
1540 Ørland Travklubb
1543 Rissa og Stadsbygd Travlag
1544 Fosen Travklubb
1545 Steinkjer og Omegn Travlag

ORGANISASJON

STYRET I DET NORSKE TRAVSELSKAP

Knut Weum	Styreleder	Buskerud
Trond Olav Salte	Nestleder	Rogaland
Elin Bergseth	Styremedlem	Hedmark
Inger-Louise Dølvik	Styremedlem	Nord-Norge
Ingolf Herbjørnrød	Styremedlem	Vestfold
Roy Kristiansen	Styremedlem	Ansattes representant
Cecilie Helen Andersson	1. Varamedlem	Østfold
Espen A. Schem	2. Varamedlem	Oslo og Akershus
Jan Kristian Øverdal	3. Varamedlem	Telemark
Anette Leiren	Varamedlem	Ansattes representant

ADMINISTRASJON

Svein Morten Buer	Generalsekretær
Tore Kristiansen	Organisasjonssjef
Tron Gravdal	Sport- og avlssjef
Anne V. Wangen	Sjefsveterinær

LOVBESTEMTE KOMITÉER

KONTROLLKOMITÉEN

Gunnar **Eilefstjønn**, leder
Evelyn **Stillerud**
Johannes **Vold**
Varamedlem: Jørgen **Middlyng**

DOMSKOMITÉEN

Jens Kr. **Grønsand**, leder
Inge **Tonholm**
Per Dag **Hole**
Varamedlemmer: Jens **Ringen**, Morten **Valstad** og Marthe **Ottersen**

APPELLKOMITÉEN

Lars Borge **Andersen**, leder
Bjørn Steinar **Moe**
Bjørn **Vethe**
Varamedlemmer: Tormod **Skaare**, Sigmund **Skrede** og Jan **Larsstuen**

AVLSKOMITÉEN

Per Erik **Hagen**, leder (Varmblods)
Ingvild Seljord **Eriksen** (Varmblods)
Nils Otto **Bergslien** (Varmblods)
Varamedlemmer for varmbloeds: Torger **Østrått** og Edina **Ydersbotn**

Tone M. **Blindheim**, nestleder (Kaldblods)

Ole **Ødegaard** (Kaldblods)

Arild **Hansen** (Kaldblods)

Varamedlemmer for kaldblods: Harald **Kvåle** og Hans Emil **Hansen**

LOVKOMITÉEN

Øistein **Eriksen**, leder

Tore E. **Brath**

Ragnhild **Tjaum**

Varamedlemmer: Bjørnar **Høgseth** og Kristin **Alm**

VALGKOMITÉEN

Hans **Tronstad**, leder

Gyri **Kaasin**

Målfrid **Vatne**

Oddmund **Wallevik**

John **Blindheim**

Varamedlemmer: Elin **Lode**, Gunnar **Gjerstad** og Endre **Storhaug**

DET NORSKE TRAVSELSKAP

ÆRESMEDLEMMER

Thorvald **Skar**, Vestfold (1987)
Gaute **Gudmestad**, Rogaland (1991)
Aagot **Stordal**, Oslo og Akershus (2001)
Per **Tronstad**, Midt-Norge (2007)

HEDERSTEGN

Åke Isberg , Sverige	Håkon Moe , Vestfold
Carl Andersen , Danmark	Ole Seigerud , Oppland
Arne Kristiansen , Oslo	Reidar Birkeland , Oslo og Akershus
Helge Gundersen , Agder	Johan Edland , Oppland
Bjørn Trandum , Buskerud	Terje Holm , Oslo og Akershus
Vegard Thune , Oppland	Eli Landaas , Rogaland
Hans Petter Kvåle †, Midt-Norge	Liv Haslie , Hedmark
Arve Rolstad , Oppland	Tore Fyrand , Buskerud
Sigmund Hansen , Midt-Norge	Arne W. Holm , Oslo og Akershus
Arne P. Kynningrød , Østfold	Bjørn Kåre Herbjørnrød , Vestfold
Brede Killingmo , Oslo og Akershus	Elling Gjesdal , Rogaland
Olav Stangeland , Rogaland	Nils Dagestad , Vestenfjeldske
Terje Borstad , Oslo og Akershus	Torbjørn Frøysnes , Agder
Gunnar Gjelsås , Vestfold	Jens Kr. Grønsand , Vestfold
Anders Vikse †, Rogaland	Berit Tveter Alm , Oppland
Ole Haug , Midt-Norge	Arne Gundersen , Hedmark
Sverre Stang , Østfold	Mattis Asplin , Buskerud
Ola Fossestøl , Agder	Kari Blom , Rogaland
Ole H. Stastad , Oppland	Terje Bøe , Nord-Norge
Sonja Håvåg , Vestenfjeldske	Øistein Eriksen , Oslo og Akershus
Olav Henneseid , Telemark	Odd H. Johansen , Oslo og Akershus
Arne Hamre , Vestenfjeldske	Finn Hagen , Buskerud
Martin Austevoll , Vestenfjeldske	Gunnar Eggen , Oslo og Akershus
Jan A. Enger , Vestfold	Gunnar Gjerstad , Østfold

ÅRSBERETNING – DET NORSKE TRAVSELSKAP

Det Norske Travselsskap (DNT) har til formål å fremme en sunn og koordinert utvikling for norsk travsport og utvikling av slike hesteslag som ansees skikket til grunnlag for avl av en for landet nyttig hest. Arbeidet skal preges av frivillighet og være tuftet på travsportens grunnverdier; åpenhet, tillit, fair play og respekt.

Virksomheten drives fra Hestesportens Hus på Bjerke Travbane i Oslo.

STYRET I DET NORSKE TRAVSELSKAP

Styret har i 2017 avholdt 13 styremøter. Det er protokollert 132 saker til behandling i løpet av året. Landsrådet har blitt innkalt til drøftelser og rådgivning ved fire anledninger, mens det har vært et møte med alle driftsselskapene samlet.

Etter generalforsamlingen i 2017 besto styret av:

Knut **Weum** (styreleder)
Trond Olav **Salte** (nestleder)
Elin **Bergseth**
Inger-Louise **Dølvik**
Ingolf **Herbjørnrød**
Roy **Kristiansen** (ansattes representant)

Cecilie Helen **Andersson** (1. varamedlem)
Espen **Schem** (2. varamedlem)
Jan Kristian **Øverdal** (3. varamedlem)

Knut Weum (leder) og Trond Olav Salte (nestleder) har vært representanter til Norsk Rikstotos Råd med Elin Bergseth som vararepresentant etter styrevedtak 21. mai 2017. Knut Weum er nestleder i styret i Bjerke Travbane Eiendom AS. Elin Bergseth sitter i representantskapet til Norsk Hestesenter, mens Trond Olav Salte ble valgt til ny nestleder i Norsk Hestesenter fra desember 2017. Ingolf Herbjørnrød er i tillegg styremedlem på Sørlandets Travpark AS.

MÅLOPPNÅELSE OG UTFORDRINGER

Styret har hatt Strategiplan Trav 2020 som styringsdokument. Trav 2020 er et dokument med en felles plan for alle organisasjonsleddene i norsk travsport som ble vedtatt på DNTs generalforsamling i 2016. Kjerneaktivitetene i planverket er avl, sport, hestevelferd, rekruttering, organisasjon og rammevilkår for næringen.

AVL

Gode prestasjoner av norskfødte travere har bidratt til at

oppdretterne kan oppnå høyere priser på sine unghester. Salgstallene på Klasseløpsauksjonen bekrefter dette, og spesielt toppindividene har fått svært gode priser. Generelt har oppdretterne hatt gode muligheter til å få avsetning på sine føll.

2017 var første året med premiesjansen. Det var satt av totalt drøyt 5 mill. kr til årgangen født 2014, der det ble utbetalt kr 3,4 mill. i tilleggspremier i 2017. Det betyr at det gjenstår kr 1,7 mill. til 4-årssesongen i 2018. Styret har avsatt midler i budsjettet for å sikre finansieringen av premiesjansen i 2018.

De norskfødte hestene tar godt for seg i premiefatet både i Norge og i utlandet. Dette skaper den utfordringen at oppdretterne får større avkortninger i oppdretterpremiene som er opptjent i utlandet. Styret vil derfor se på nye modeller for oppdretterpremier framover, for å sikre stimulansen til norsk oppdrett på best mulig måte.

Oppdretterseminaret ble i 2017 arrangert i samarbeid med Norsk Hestesenter. Seminaret har bidratt til både kunnskapsformidling og inspirasjon. Utmerkelser for Elite-avlshopper har gitt både medieomtale og økt status for oppdretterne.

Det er registrert 571 fødte varmblodsføll i 2017 mot 498 i 2016, som er en gledelig oppgang på 73 føll. På kaldblodssiden ble det registrert 581 fødte føll i 2017 mot 617 i 2016. Dette er en nedgang på 36 føll, men likevel 4 flere fødte føll enn i 2015. Nedgangen i fødte føll på kaldblodssiden kommer utelukkende av lavere føllprosent, da bedekningstallene i 2016 var på samme nivå som i 2015. Målsettingen for 2022 er 623 fødte varmblodsføll og 721 fødte kaldblodsføll. Bedekningstallene i 2017 viser en markant oppgang for kaldblodshester, men det stikk motsatte for varmblodshester. Det er derfor vanskelig å gi et bilde av en klar trend i utviklingen. Den totale hestepopulasjonen vil likevel synke i de nærmeste årene, som følge av tidligere års lave fødselstall, selv om vi ligger bedre an enn tidligere års prognoser. Dette vil skape utfordringer i forhold til å fylle tilstrekkelig antall løp i årene som kommer.

Det er i løpet av året gjort mindre revideringer av avlsplanen for varmblodshester. Når det gjelder avlsplanen for kaldblodshester så skal den ha en hovedrevidering innen 10 år etter at den ble vedtatt, hvilket betyr innen 2021. Denne planen er felles for Norge og Sverige, og endringer skal man derfor være enige om i begge land. Norge har anmodet om et forbud mot søsken- og halv-søskenparringer for kaldblodshester, gjennom en mindre revidering av planen. Dette vil bli diskutert i norsk-svensk kaldblodskomiteé våren 2018.

DNTs styre valgte i løpet av året nye medlemmer til avlsvurderingsnemnda for varmblodshester etter innspill fra avlskomiteéen. Styret oppnevnte Ingar Hagen (for 3 år), Jørn Morten Kvikstad (for to år) og Berit Tvetter Alm (for et år).

Berit Tveter Alm har etter dette trukket seg fra nemnda. Under avsvurderingen høsten 2017 fungerte Mari Foss Frøhaug og Knut Sollie som reserver.

Årets oppdretterbragd ble tildelt Sigmund Øksnevad fra Kleppe på Jæren. Han er eier av Gjømle Vinni som er mor til Kleppe Skranten, Kleppe Frakken, Kleppe Fanden og Kleppe Slauren, som alle fire vant V75-løp i 2017.

SPORT

Styret i DNT vedtok vinteren 2017 en ny sportsplan med virkning i perioden 2017–2022. Hovedtrekkene fra Sportsplan 2015 ble videreført, herunder satsingen på norskfødte hester. I tillegg legges det opp til like premier for hoppene i klasseløpene fra og med 2019. Hverdagstravet skal spesielt ivaretas i perioden.

Antall starter pr. hest hadde en økning for kaldblodshester fra 8,64 til 9,04 i 2017. Tilsvarende for varmblodshester var en liten nedgang fra 7,6 til 7,4. Målsettingen er 10 starter i året for begge raser innen 2020. «Til Start»-prosjektet fungerer godt og har bidratt til å få hester fra stallboksen til løpsbanen. Fyllingsgraden i løpene holder seg relativt stabil, med bare en marginal nedgang fra 2016.

Fremdeles sliter vi med å nå målene for inntjening for begge rasers hopper. Det er et mål at hoppene skal hente 40 % av premiepotten for respektive raser. Resultatet for 2017 er 34,7 % for kaldblodshopper og 32,2 % for varmblodshopper. Det er et mål om at hoppene i større grad bidrar med start i løpene, vi har ikke råd til å ikke utnytte dette hestemateriellet.

Med en noe mindre hestepopulasjon og ekstrabevilgninger til premier gjennom året, har hver enkelt starthest hatt bedre muligheter til å tjene penger. Utviklingen i premier pr. starthest utviklet seg spesielt gunstig for kaldblodshestene i 2017, der gjennomsnittsinntjeningen var 50 862 kr mot 45 816 kr året før. Varmblodshestene hadde også en økning til 46 896 kr mot 45 725 kr i 2016.

For å harmonisere det europeiske regelverket for travløp, innfører DNT diskvalifikasjon for travhester som galopperer under løpets 100 siste meter med virkning fra 1. mai 2018. Finland vil gjøre det samme, og da vil alle europeiske land ha noenlunde like regler for oppløpsgalopp.

HESTEVELFERD

DNTs avdeling for hestevelferd gjennomfører langt flere stallbesøk enn tidligere. Dette gjøres både for å kunne foreta dopingprøver av hester i trening,

samt andre typer undersøkelser for å sikre en best mulig hestevelferd. Det ble tatt 224 treningsprøver av hester, mens det ble tatt 1265 prøver etter løp i 2017. DNT har et utstrakt samarbeid med andre lands travmyndigheter for i fellesskap kunne utvikle arbeidet videre (se for øvrig under «Internasjonalt arbeid»).

DNT fortsetter arbeidet med utviklingen av veterinær-applikasjonen, der stadig nye funksjoner legges inn. DNTs mål er å utvikle denne slik at man kan registrere fullstendige elektroniske helsekort, og at alle veterinærer som behandler travhester tar i bruk verktøyet.

Etter oppfordring fra UET om å harmonisere regelverket vårt med resten av Europa og for å oppnå en tilstrekkelig immunitet i populasjonen, vedtok styret i DNT å innføre en tredje vaksinasjonsbooster i grunnimmuniseringen av travhester med virkning fra og med 2018.

Hestevelferden har også fokus gjennom de årlige reglementsrevideringene. Lisensbestemmelsenes felles krav har blitt skjerpet med virkning fra 2018, for å hindre at «skyggetrenere» fortsetter virksomheten til personer som soner straff for brudd på dopingbestemmelsene.

DNT har i 2017 brukt betydelige ressurser i forbindelse med dopingsaken mot travtrener Fabrice Souloy, som i 2017 fikk sin behandling både i DNTs Domskomité og i DNTs Appellkomité. I tillegg har det vært et møysommelig informasjonsarbeid overfor hhv. de nordiske travorganisasjoner, den europeiske travunion (UET) og det franske travselskapet (Le Trot/SECF).

REKRUTTERING

Rekruttering av både medlemmer og hesteeiere foregår i all hovedsak via travforbund og travlag. Styrets oppgave er i hovedsak å legge til rette for at et godt rekrutteringsarbeid kan skje i organisasjonsleddene.

Aktiviteten i ponnitravet er på vei oppover. Det er etablert travskole ved Klosterskogen Travbane og på Harstad Travpark i 2017. Drammen Travbane har søkt og fått godkjent etablering av travskole, som forventes å være i gang i løpet av våren 2018. Fra før er det travskoler ved Forus Travbane og på Sørlandets Travpark. I tillegg har DNT gitt økonomisk støtte til Oslo Travklubb vedrørende etablering av en skolefritidsordning på Bjerke Travbane, der elevene gjennomgår trinn 1 av ponniutdanningen. Selv om det er en del ponnier som kun brukes til trening på travskoler, så har vi kun

sikre tall på antallet aktive løpsponnier. Aktive ponnier som brukes i løp er ca. 340 individer, en populasjon som holder seg på et stabilt nivå fra år til år. Det ble i 2017 registrert ca. 100 nye aktive ponnier, samtidig som et tilsvarende antall ikke er aktive i løp lenger.

DNT har fortsatt arbeidet med at det skal etableres ungdomsgrupper i alle forbund. Målet er at dette skal bidra til å redusere frafallet av ungdommer i overgangen fra ponni til stor hest. Forbundene skal gjennom «prosjekt ungdomstrav» legge til rette for aktivitet, skape et godt ungdomsmiljø, tilhørighet og trivsel. Dette skal bidra til personlig og hestefaglig utvikling for ungdommer på alle nivå i norsk travsport, slik at overgangen fra ponni til stor hest blir naturlig og motiverende. Ved årets utgang er det etablert ungdomsgrupper i 7 forbund. Det deltok 40 ungdommer på DNTs ungdomssamling høsten 2017 som ble avholdt på Norsk Hestesenter på Starum, med et tettpakket program der hovedformålet var å formidle hestekunnskap i et sosialt godt fellesskap.

ORGANISASJON

DNT har i 2017 vedtatt etiske retningslinjer for hele organisasjonen. De etiske retningslinjene er basert på at norsk travsport skal være et hyggelig sted å være hvor ingen skal føle seg fornærmet, mobbet, ekskludert eller nedverdiggende behandlet. Vår virksomhet skal vektlegge den betydning hesten har som en del av vår historie og kulturarv. Omsorg og velferd for hesten som individ skal prege all vår virksomhet. Vår policy er enkelt og greit; Hesten først.

I travsporten er alle velkomne, uavhengig av nasjonalitet, etnisk opprinnelse, religion, alder, kjønn, seksuell orientering og psykiske- og fysiske forutsetninger. Vår holdning og imøtekommenhet kan være avgjørende for om noen velger å bli i travsporten eller ikke. Vi må alle jobbe for å tiltrekke oss nye interessenter og for å beholde våre aktive gjennom å være gode ambassadører for sporten.

Norsk Rikstoto har fått konsesjon for totalisatorspill på hest for en periode på inntil fem år f.o.m. 2017. Konsesjonen skiller seg i vesentlig grad ut fra konsesjonen som ble gitt i forrige femårsperiode og legger opp til at et større ansvar overføres til sportsorganisasjonene enn i forrige periode. Siden disse ikke var tilpasset en slik omstilling fra årsskiftet, ble driftsavtalene med de enkelte driftsselskaper på banene forlenget med inntil ett år. DNT og Norsk Rikstoto etablerte i fellesskap ny driftsavtale mellom sentralforbundene Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub på den ene side og spillselskapet Norsk Rikstoto på den annen side. Tilsvarende har Det Norske Travelskap etablert driftsavtaler med det enkelte driftsselskap knyttet til totalisatorbanene. For å sikre styringsrett, men samtidig ivareta det lokale engasjementet og initiativet, vil DNT sitte med to styrerepresentanter i driftsselskapenes styrer. Arbeidet med organisasjons-

struktur vedrørende driftsselskapene vil fortsette i 2018. Én konsekvens av endringen i Norsk Rikstotos konsesjon er at terminlisten nå fastsettes av styret i DNT. Samtidig fastsetter styret i Norsk Rikstoto hvilke løp / løpsdager de ønsker å arrangere spill til. Det kreves derfor fremdeles nært samarbeid for å optimalisere terminlisten i forhold til inntjeningsmulighetene.

DNTs organisasjonsledd er eiere av betydelige verdier i form av eiendomsmasse. De ulike organisasjonsledd sitter imidlertid ikke inne med god kompetanse på eiendomsforvaltning eller eiendomsutvikling. Dette er en utfordring for hele organisasjonen.

Styret i Det Norske Travelskap har brukt betydelig tid på prosessene rundt salg av Leangen Travbane og lokalisering av sted for et nytt travanlegg. Etter at det ble klarlagt at salget av Leangen Travbane var juridisk bindende, har Midt-Norge Travforbund gjennomført valg av lokasjon for et nytt anlegg. Med klart flertall ble Bjørnstad i Malvik kommune valgt med Orkdal som reservearena. Arbeidet med å få klarlagt alle detaljer fram mot en kommunal reguleringsplan i Malvik pågår for fullt og en politisk avklaring ventes ferdig i løpet av våren 2018.

Buskerud Travforbund har valgt å signere en endelig salgavtale av Drammen Travbane etter et klart råd fra styret i DNT. Den framskrevne hestepopulasjonen tilsier at man ikke kan holde liv i alle de eksisterende totalisatorbanene på Østlandet fram mot 2020.

Styret i DNT viderefører tidligere vedtatt strategi om at Bjerke Travbane skal utvikles til en ren løpsarena og har godkjent at Bjerke Travbane Eiendom AS inngår salgavtale vedrørende «Parkering Nord» med Selvaag Bygg AS. Selskapet har også opsjon på tomteareal i sørenden for senere utvikling til boligeiendom.

DNT har i løpet av året blitt hovedeier i Bergens Traverbane AS, som er selskapet som besitter tomt og eiendomsmassen på Bergen Travpark. Dette har skjedd gjennom først en kapitalnedsettelse før DNT foretok et aksjeinnskudd på 15 mill. kr. ved at selskapet utstedte 40 000 nye aksjer. Kjøpet ble finansiert ved at DNT tok opp et ordinært lån hos Norsk Rikstoto og overkurs vil i hovedsak bli benyttet til nedbetaling av lån.

Fauske kommune har vist interesse for å utvikle området som travbanen til Indre Salten Travlag ligger. DNT har pant i eiendommen med bakgrunn i lån til travlaget i forbindelse med opparbeidelsen av banen. Forhandlinger om salg til kommunen pågår primo 2018.

DNT har i 2017 finansiert kjøp av tilleggstomt på 32 mål ved Norsk Travsportsenter på Nannestad ved et lån på 3,1 mill. kr til Bjerke Travbane Eiendom AS som har ervervet tomten.

Sentralforbundet har i 2017 opplevd utfordringer i forbindelse med store motsetninger blant medlemsmassen og styremedlemmer i Nord-Norge Travforbund. Motsetningen kulminerte med en massiv medlemsøkning hos flere lag i forbundet i desember måned. Da mye tydet på at medlemstilgangen ikke var reell, men innmeldingene var lagt inn i medlemsportalen for å skaffe seg flest mulig delegater til møter i overordnede organisasjonsledd, valgte styret i DNT og sette forbundet under administrasjon i begynnelsen av 2018, i medhold av DNTs lov § 2.13, 2. ledd. I ettertid har man konstatert at mistanken om medlemsjuks har vært reell, selv om mange lag også har vært flinke til å rekruttere reelle medlemmer. Styret i DNT avviste 232 nyinnmeldte medlemmer over 16 år som ikke reelle. De avviste medlemmene ville gitt en økning i antallet delegater til forbundets generalforsamling med 25 %. Dette medlemsjukset har ikke hatt noen økonomiske motiver eller resultatteffekt. Det vil bli utarbeidet lovendringsforslag og endringer av praksis vedrørende innbetaling av medlemskontingent for å forhindre framtidig forsøk på medlemsjuks.

I forbindelse med arbeidet med en framtidig organisering av driftsselskapene, vedtok styret i DNT i desember å gi styremedlem Trond Olav Salte i oppgave å utarbeide et notat for å se på mulighetene for en omorganisering av banene Bergen, Forus og Sørlandet. Notatet vedrørende «Prosjekt SørVest» vil bli styrebehandlet i løpet av våren 2018.

For å utvikle DNTs service overfor brukere av sentralforbundets tjenester, har det i 2017 blitt lagt ned et betydelig arbeid med utviklingen av nettportalen «Min side» under travsport.no. Utrulling til brukere startet i desember 2017 og har fortsatt i 2018. Alle brukere kan nå se hvilke hester de er registrert som ansvarlige eiere av og de har anledning til å melde hester døde eller kastrerte. I tillegg ligger historiske utbetalingsbeskjeder tilgjengelige for ansvarlige eiere. Det er planlagt for at digitalt eierskifte, adresseendringer og bedekningsregistreringer kan skje i portalen. I tillegg vil nettinnmelding bli flyttet inn i «Min side» i løpet av 2018.

RAMMEVILKÅR FOR NÆRINGEN

Det er et stort behov for politisk og profilskapende innsats fra norsk hestesport for å oppnå økt og positiv forståelse for hesten og hestesportens betydning i samfunnet. Formålet med dette er å skape et politisk grunnlag for bedre arbeidsvilkår for norsk hestenæring.

I samarbeid med Norsk Rikstoto valgte DNT og Norsk Jockeyklub å organisere en landsomfattende aksjon med dette som formål. I praksis gjelder

dette DNT, som har en landsdekkende organisasjon, og er representert i alle fylker. Det ble etablert lokale næringsfora til å møte politikere og beslutningstakere. En viktig forutsetning for å lykkes, er et bredest mulig representasjon av hele norsk hestenæring, og at denne bredden står bak og er fullverdig representert i et slikt aksjonsopplegg. Norges Rytterforbund er i denne sammenheng en helt sentral deltager som representerer mange som driver med hestesport. Målet er å skape økt positiv oppmerksomhet og interesse rundt hest og hestesport og sikre den langsiktige finansiering av norsk hestenæring.

Til det ovennevnte arbeidet ble hestesportens sekretariat for næringsutvikling og samfunnskontakt etablert, som fikk ansvaret for å gjennomføre den praktiske organiseringen, utarbeide informasjonsmateriale og nødvendig dokumentasjon. En styringsgruppe, bestående av de viktigste deltagende organisasjoner ble etablert. De tilbakemeldinger vi har mottatt fra så vel politisk hold som kontakter i embetsverket er at dette er et initiativ som er positivt mottatt, og helt nødvendig hvis hestenæringen skal oppnå den nødvendige posisjon og tillit hos de bestemmende myndigheter.

Hestesporten har store behov, fra midler til forskning og utvikling, bevaring av de norske hesteraser, oppdrett, videreutvikling av Norsk Hestesenter, og ikke minst forbedring av inntektsmulighetene for trav- og galoppsporten, som er selve finansieringsgrunnlaget. Samtidig er hestesportens inntektsgrunnlag under et kraftig konkurransepress fra spillmarkedenes internasjonalisering og digitalisering. Det krever at næringens eget spillerselskap – Norsk Rikstoto – sikres konkurransedyktige og rettferdige rammebetingelser. Stortinget behandlet i 2017 den såkalte spillemeldingen – om organisering og utforming av pengespill i Norge. Utfallet av Stortingets behandling kan få avgjørende betydning for den fremtidige finansiering av norsk hestenæring. Det tilsier også et engasjement fra næringens side for å sikre et for norsk hestesport positivt utfall.

Aksjonen viktigste oppgave ble organisert dels lokalt med kontakt og påvirkning av lokale stortingsrepresentanter. I tillegg ble det gjennomført direkte politisk lobbyvirksomhet i Stortinget overfor enkeltrepresentanter, partigrupper og relevante komitéer. Overbygningen rundt dette har vært informasjonsvirksomhet, lokalt og sentralt, som skal speile hesten og hesteholdets betydning i samfunnet.

I 2017 ble arbeidet konsentrert til St.meld. 12 «Alt å vinne», den såkalte spillmeldinga, samt arbeidet med å bygge opp argumentasjonen for å fjerne totalisatoravgiften. Sekretariatet gjennomførte næringsforum i samarbeid med følgende baner:

Klosterskogen, Jarlsberg, Biri, Momarken og Bergen. Det var godt oppmøte av både lokale politikere og Stortingspolitikere på de ulike stedene. De fremmøtte viste stort engasjement og tok med seg våre argumenter i det videre politiske arbeidet.

Det var stor aktivitet, spesielt på Bjerke, i forbindelse med valget hvor man hadde besøk av flere sentrale politikere. Statsbudsjettet for 2018 ble inngått som et forlik mellom FrP, Høyre, KrF og Venstre. Dessverre ble ikke hestesportens argumenter for å fjerne totalisatoravgiften hensyntatt i denne omgangen, noe som ikke er tilfredsstillende. Sekretariatet møtte til høringer hos Finans- og Næringskomitéen, samt sendte uttalelser til Familie- og kulturkomitéen, samt til en rekke sentrale politikere på Stortinget. Det er lagt stein på stein i arbeidet med å fjerne totalisatoravgiften og dette arbeidet kommer til å fortsette med uforminset styrke i 2018. Det planlegges næringsforum på de gjenværende totalisatorbanene, samt en ny runde på de banene som opprettet næringsforum i 2017.

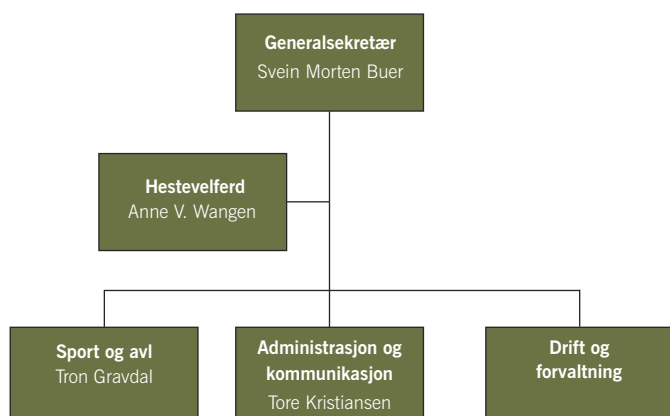
SPESIELLE UTFORDRINGER

DNT har nedlagt et betydelig arbeid og bidratt med økonomisk støtte som rettslig partshjelper for Åsbjørn Tengsareid i hans sak mot Staten v/ Skatt Sør vedrørende etterberegning av mva. på hans andel av premiepengene som hestene traver inn, og oppsitt penger ved kusking. Tengsareid og DNT fikk fullt medhold i Sandefjord Tingrett. Regjeringsadvokaten har imidlertid på vegne av Staten valgt å anke saken inn for Agder Lagmannsrett. DNT har fortsatt arbeidet med å forberede saken for ny rettsbehandling, og vil fremdeles være rettslig partshjelper når saken kommer opp rett etter påske 2018.

Som følge av klargjøring av rettstilstanden i tingretten, valgte DNT å endre ordlyden i løpsreglementets § 6-4 vedrørende premiefordeling av de premier som hestene genererer i løpene.

ADMINISTRATIVE RESSURSER

DNT gjennomførte en administrativ omorganisering av sentraladministrasjonen i løpet av 2017. Ved utgangen av året så DNTs lederstruktur slik ut:

Det er i løpet av året etablert et servicetorg under avdelingen for administrasjon og kommunikasjon. Disse skal utgjøre en førstelinjesevice overfor våre brukere.

Det Norske Travelskaps administrasjon besto pr. 31. desember 2017 av til sammen 22,3 årsverk, hvorav sentraladministrasjonen besto av 18,5 årsverk og ansatte lokale forbundssekretærer besto av 3,8 årsverk. DNT praktiserer full likestilling, og selskapet diskriminerer ikke hverken i forhold til kjønn, alder, etnisk opprinnelse eller ulike fysiske eller psykiske handikap. Basert på dette, arbeides det for at norske travanlegg skal være mest mulig tilgjengelig for alle.

ARBEIDSMILJØ

Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året, som har resultert i store materielle skader eller personskader. Sykefraværet for 2017 har vært på 2,6 %. Arbeidsmiljøet betraktes som godt.

YTRE MILJØ

DNTs sentralforbund har ikke virksomhet som medfører skadevirkninger på det ytre miljø og følger de pålegg for renovasjon som foreligger.

ØKONOMI

DNTs økonomi baseres i hovedsak på overføringer fra hestesportens spillselskap, Norsk Rikstoto. De budsjetterte overføringene til drift av DNTs sentralforbund for 2017 var på samme nivå som for 2016. Gjennom året har Norsk Rikstoto fattet vedtak som har tilført DNT ytterligere midler til drift av sentralforbundet, først gjennom en bevilgning på 2 mill. kr, dernest drøyt 0,6 mill. kr til kostnadsdekning for ulike tiltak.

I tillegg vedtok styret i Norsk Rikstoto i løpet av året tilleggsbevilgninger til hesteeierpremier og oppdretterpremier på 5,8 mill. kr som er disponert i 2017. Dernest har de fattet ytterligere vedtak om å bevilge 9 mill. kr som følge av 2017-resultatet til premier i 2018. Disse midlene ble i 2017 satt inn på NRs premiefond og framkommer i balansen som fordring på Norsk Rikstoto og som annen kortsiktig gjeld. Det ble i 2017 utbetalt drøyt 9,2 mill. kr mer til hesteeiere og oppdrettere enn i 2016, til tross for 12 færre terminfestede totalisatorarrangementer. Av dette har DNT finansiert 1,1 mill. kr fra egen drift.

Resultatet for DNTs sentralforbund viser et overskudd på 3,04 mill. kr, som er drøyt 4,8 mill. kr bedre enn for 2016.

Konsernregnskapet for Det Norske Travelskap, inkludert datterselskapene Bjerke Travbane AS, Bjerke Travbane Eiendom AS, Norsk Travsportsenter AS, Sørlandets Travpark AS, tre selskaper tilknyttet Bergen Travpark AS, samt Bergens Traverbane AS, viser et overskudd på 0,6 mill. kr. Dette er en resultatforbedring på drøye 6,5 mill. kr.

Det Norske Travselvskap har i 2017 tatt opp lån hos NR med 15 mill. kr, for å erverve aksjer i Bergens Traverbane AS gjennom en rettet emisjon. DNT har ikke tidligere hatt eierinteresser i dette selskapet, som besitter eiendommen på Bergen Travpark. Etter ekstraordinær generalforsamling i selskapet 5. desember 2017, besitter DNT 93 % av aksjene i selskapet. Lånet er avdragsfritt i 5 år og har deretter en nedbetalingstid på 3 år. I vedtaket til Norsk Rikstoto åpnes det for at lånet kan omgjøres til innskudd i et felles eid eiendomsselskap.

DNT har gjennom oppkjøp fra private aksjonærer økt sin eierandel i Bjerke Travbane Eiendom AS fra drøyt 88 % til drøyt 90 % gjennom året. Pr. mars 2018 har imidlertid DNT solgt aksjer i det samme selskapet til Norsk Rikstoto, slik at DNT pr. dags dato har 89 % av aksjene i selskapet.

To saker har vært spesielt kostnadskrevennde for DNT i løpet av 2017. DNT har trådd inn som parts-hjelper for Åsbjørn Tengsareid i hans sak mot Staten v/Skatt Sør vedrørende etterberegning av merverdiavgift for hans andel av premiepenger fra løp, samt oppsittpenger fra løpskjøring. Åsbjørn Tengsareid og DNT vant en fullstendig seier i Sandefjord Tingrett, men regjeringsadvokaten har valgt å anke saken til Agder Lagmannsrett. Siden saken er anket, er heller ikke dommen om de tilkjente saksomkostningene rettskraftig, slik at dette har belastet DNTs regnskaper med 1,5 mill. kr for 2017. Saken kommer opp til behandling i lagmannsretten i april 2018.

Når det gjelder saker som føres i DNTs egne domsorganer, dekker partene sine omkostninger selv. Dopingsaken som DNT anla mot den franske travtreneren Fabrice Souloy har i 2017 blitt ført for både DNTs Domskomité og DNTs Appellkomité. Dette har belastet DNTs regnskap med i overkant av 0,5 mill. kr i tillegg til atskillig bruk av interne ressurser.

En utfordrende likvid situasjon i 2016, har blitt snudd til en sunn likviditet i 2017. DNT har en kassekreditt på 8 mill. kr som ikke har blitt benyttet.

KREDITTRISIKO

Risiko for at motparter ikke vil ha økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses som lav.

FINANSIELL RISIKO

DNTs bankinnskudd er plassert i en konsernkonto som er garantert av Norsk Rikstoto. Basert på den risiko dette medfører, er midlene oppført som fordring, men ut fra den egenkapitalen Norsk Rikstoto innehar, ser styret ingen risiko i en slik plassering.

FORTSATT DRIFT

Styret og generalsekretæren bekrefter at forutsetningen til fortsatt drift er tilstede.

VIKTIGE UTFORDRINGER I 2018

Arbeidet med å stimulere til økt hestepopulasjon vil fremdeles være blant DNTs viktigste oppgaver det kommende året. For å få til dette må både oppdrettere og hesteeiere stimuleres. DNT vil fortsette arbeidet med å legge til rette for rekruttering gjennom travskoler og ungdomsarbeid. Drifts-selskaper, forbund og lag er nøkkelfaktorer for å kunne lykkes med arbeidet.

Å sikre finansieringen av norsk travsport vil også i 2018 ha fokus for styret i DNT. Norsk Rikstoto har blitt pålagt myndighetskrav gjennom konsesjonen som i 2017 har kostet 42,6 mill. kr. Disse kravene vil i tillegg belaste driften til Norsk Rikstoto med anslagsvis 6-7 mill. kr i årene som kommer. Dernest er disse myndighetskravene til en viss grad hemmende for spillomsetningen, noe som vil ha betydning for totaloverføringene til sporten.

DNT lanserte på slutten av 2017 «Min side» for lisensinnhavere og medlemmer. Tjenesten skal utvides med stadig nye tjenester, i den hensikt å øke servicenivået og forenkle arbeidsflyten i kontakten mellom brukere av sentralforbundets tjenester. I tillegg vil man starte arbeidet med nye nettsider for DNT, med første lansering innen våren 2019. Samtidig arbeides det med et nytt og mer effektivt medlemsregister. Videreutvikling av veterinær-applikasjonen slik at denne kan danne grunnlag for digitale helsekort er også et prioritert arbeide.

DNT utreder sammen med svensk og dansk travsport å utvikle en felles skandinavisk sportsdatabase. For at dette skal være så kostnadseffektivt som mulig, er man avhengig av så likt regelverk som mulig i de tre landene. En felles sportsdatabase krever derfor en overnasjonal myndighet som kan fatte beslutninger om regelverk. De tre landene har kommet fram til en anbefalt struktur, og DNT har besluttet å være med på oppstarten av prosjektet fram til et endelig beslutningstidspunkt; «point of no return». Innen den tid skal man også ha utredet strukturen på den overnasjonale beslutningsenheten, bestemt seg for eierstruktur til systemet, samt en drifts- og forvaltningsorganisasjon.

DNT har tatt initiativ til en felles nordisk utenriks-politikk, som vil koordinere arbeidet mot UET og EUs beslutningsorganer. I den forbindelse vil det nordiske samarbeidet styrkes ytterligere. Det er også et mål om å arbeide for en ytterligere harmonisering av det europeiske regelverket for travløp.

Arbeidet med å utvikle kontakten med politikere og offentlige myndigheter gjennom næringsfora for å påvirke sportens rammebetingelser vil fortsette ufortrødent. Likeledes vil koordineringsarbeidet med Norsk Rikstoto, Norsk Jockeyklub og andre hestesportsorganisasjoner være like viktig i 2018.

DNT vil fortsatt bistå med hjelp for å få på plass nødvendige kommunale og fylkeskommunale beslutninger i forbindelse med nytt travanlegg i Midt-Norge. Det samme gjelder for andre organisasjonsledd som har behov for hjelp i forbindelse med forvaltning og utvikling av eiendom.

Vi vil i 2018 starte planleggingsarbeidet med jubileumsåret 2025.

INTERNASJONALT ARBEID

Nordisk Travkomité består av generalsekretærene i de fire nordiske land Norge, Sverige, Danmark og Finland. Det er møter annenhver måned, der man diskuterer temaer for harmonisering av sport og regelverk, samt utveksler informasjon av gjensidig nytte. Innen Nordisk Travkomité finnes spesialistkomitéene NEMAC (antidopingarbeid), Nordisk Reglementskomité, Nordisk Avlskomité og Nordisk Dyrevelferdskomité som rapporterer til Nordisk Travkomité.

Nordic Equine Medication Committee (NEMAC) arbeider med antidopingsaker for trav- og galoppsporten i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Harmonisering av karenstider, analysesamarbeid, informasjonsutveksling og juridiske problemstillinger er saker som blir diskutert. NEMAC representerer også medlemslandene i European Horseracing Scientific Liason Committee (EHSLC), hvilket betyr at

arbeid for felles nordiske holdninger i EHSLC også er viktig. DNTs sjefsveterinær Anne V. Wangen representerer Norge i NEMAC, og er for tiden komiteens leder.

Norge er representert i styret i den europeiske travunionen UET, ved generalsekretær Svein Morten Buer. Per Erik Hagen har vært representert i UETs avlskomité, Hanne Lene Sæbø er Norges representant i UETs tekniske komité, mens Anne V. Wangen er Norges representant i UETs dyrevelferdskomité.

Svein Morten Buer og Anne V. Wangen representerte Norge på verdenskonferansen for sulkysport i Canada. Konferansen har til sammen fem komiteer. Dette er lov- og reglementskomité, avlskomité, hestevelferdskomité, markeds- og forretningskomité og løps- og spillkomité. Komitéene gir anbefalinger overfor generalforsamlingen i International Trotting Association, som på sin side vedtar anbefalinger til hvert enkelt medlemsland i den hensikt å harmonisere regelverket på verdensbasis. Av årets viktigste anbefalinger var påbud om tømmer i hver sin hånd (forbud mot enhåndsdriving), samt forbud mot å bevege hånden over skulderhøyde ved bruk av pisk og påbud om å vende pishen framover i de land pisk er lovlig. Landene skal arbeide for enklere utveksling av løpsdata for å gjøre eksport og import av spill enklere. I tillegg vil man arbeide for et verdensomspennende hestesports- og spillprodukt.

DNT har meddelt UET sitt kandidatur for å være vertskap for verdenskonferansen i 2025, i forbindelse med feiringen av DNTs 150-års jubileum.

Oslo, 23. mars 2018
Styret i Det Norske Travselvskap

Knut Weum
Styreleder

Trond Olav Salte
Nestleder

Elin Bergseth
Styremedlem

Inger-Louise Dølvik
Styremedlem

Ingolf Herbjørnrød
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes rep.

RAPPORT FRA ADMINISTRASJONEN

ADMINISTRASJON OG KOMMUNIKASJON

Avdelingen har hatt ansvar for å bistå samt utvikle foreningsdelen og rekruttering. Etter omorganiseringen av sentraladministrasjonen har avdelingen endret navn og sammensetning.

Det ble i beretningsåret tildelt totalt 1,4 millioner kroner i drift- og administrasjonstilskudd til travforbundene. I tillegg ble det gitt økonomisk tilskudd til forbundenes ponnigrupper.

Avdelingen har et utøvende administrativt ansvar for DU-utvalgets ansvarsområde, herunder tilskudd til anlegg (ny-investeringer og banebidrag), «Hestens Dag», lokalkjøringer og «Til Start».

Avdelingen er ansvarlig for innsending av søknad om momskompensasjon for DNT sentralt, forbund og lag til Lotteritilsynet. Vårt søknadsgrunnlag er mottatte årsrapporter. Alle søkerorganisasjonene fikk kompensasjonen avkortet med 27,2 % i forhold til det godkjente søknadsbeløpet - mot 23,7 % året før. Kompensasjon for alle organisasjonsledd innen DNT gjeldende 2016 ble mottatt medio desember og ble overført samme måned. Forbundene og travlagene fikk henholdsvis 260 203 kr og 1 109 186 kr til fordeling.

REPRESENTASJON

Tore Kristiansen representerer DNT i henholdsvis Utdanningsrådet og Representantskapet på Norsk Hestesenter.

MEDLEMMER

Antall travlag tilknyttet DNT ble i løpet av 2017 redusert fra 174 til 169. Årsaken er først og fremst sammenslåing av travlag i Midt-Norge Travforbund.

MEDLEMSOVERSIKT 2017

	Lag	Medl.	% endring	Kvinne- andel	% endring	u/16 år	% endring
Oslo og Akershus	9	885	-3,1	367	0,8	33	-5,7
Østfold	14	1044	-2,3	418	14,8	59	-1,7
Hedmark	9	748	-0,5	313	6,1	37	12,1
Oppland	14	939	-3,8	296	-3,2	20	-4,8
Buskerud	11	756	-4,1	284	-7,8	33	3,1
Vestfold	9	1136	-5,9	446	-7,7	106	-11,7
Telemark	15	1016	-1,9	370	-0,3	43	-6,5
Rogaland	9	1064	-3,4	367	-1,9	49	2,1
Vestenfjeldske	16	999	0,1	460	2,9	54	17,4
Agder	13	1018	1,4	543	5,4	147	13,1
Midt-Norge	36	2249	-3,4	930	-4,5	105	-11,8
*Nord-Norge							

*Nord-Norge Travforbund ble satt under administrasjon med bakgrunn i medlemsjuks.

MEDLEMSREGISTER

Travlagene har egen tilgang til medlemsregisteret for sitt lag. Tilgangen gjør at laget hele tiden har oversikt over hvem som er medlem. Medlemsregisteret inneholder dessuten flere funksjonaliteter som gjør administrasjonen enklere og mer kostnadsbesparende. Forbundssekretærene avholder kurs og bistår lagene med opplæring i registeret og dets funksjoner.

UTDANNING / KOMPETANSEHEVENDE TILTAK

Avdelingen har tilbudt forbund og lag, økonomisk og / eller faglig støtte på følgende områder:

- Tillitsmannskurs
- Medlemsregisterkurs
- Regnskapskurs
- Websidekurs
- Lagsutvikling (Travlaget i sentrum)
- Til start!
- Prosjekt Ungdomstrav og sentral ungdomssamling
- Kurs/samling for nye og etablerte ponnistruktører

Det er avholdt 2 fagsamlinger for forbundssekretærene.

INFORMASJON

TRAVSPORT.NO

Websiden ble i 2017 besøkt 723.904 ganger (+ 15,2 % i forhold til 2016), og hadde totalt 36.625.995 sidevisninger gjennom året. Den mest besøkte måneden var april med 103.576 unike brukere. Av de besøkende var 71,4 % bosatt i Norge. Totalt ble det registrert brukere fra 174 land.

Aldersmessig er det gruppen 18-34 år som besøker travsport.no mest (61 %). Kjønnfordelingen er 46 % kvinner / 54 % menn.

Utover besøk til førstesiden som viser nyhetsaker og informasjon fra DNT, er de mest benyttede tjenestene resultatlister, startlister, innmeldingslister, samt søk etter løp og søk etter hester. De fleste brukerne går direkte inn på travsport.no (69,9 % i 2017 mot 46,3 % i 2016). 17,6 % kommer via en søkemotor f.eks Google. 8,7 % kommer via andre nettsteder som tgn.no, trav24.no, rikstoto.no, totobanenes egne nettsider osv., mens 3,8 % kommer via sosiale medier, hovedsakelig Facebook.

FACEBOOK

DNTs Facebooksider ble etablert høsten 2015, og hadde ved utgangen av 2017 om lag 4500 følgere. DNT bruker Facebook til å promotere norsk travsport, blant annet ved å videreformidle aktuelle saker fra travsport.no og andre travmedier, samt å ha en ekstra kanal for direkte kontakt med medlemmer, aktive og øvrige publikum. Sakene i 2017 med flest antall klikk på innlegg og størst antall «likes», kommentarer og delinger, gjaldt sportslige prestasjoner og / eller profiler.

DNT-TV

DNT-TV er travselskapets egen web-TV-kanal. Kanalen er tilgjengelig via travsport.no og ble i 2017 blant annet brukt til formidling av auksjon, rettsmøter og pressekonferanser samt ponniløp som kjøres på norske totobaner på ordinære løpsdager.

DYRSKU'N

Sammen med Telemark Travforbund, Øvre Telemark Tråvlag, Lunde Travelskap, Telemark Hesteeierforening, Telemark Toto, Klostertravets Damegruppe og Norsk Hestesenter, har DNT også i 2017 vært sterkt engasjert på Dyrsku'n i Seljord.

Vi fra hestesporten holdt oss til tradisjonen og arrangerte utstilling for unghest og hopper, og hesteoppvisning med stort publikum inne på Fjoset som utstillingsområdet for dyr heter. «Travbanen» som hestesportens stand kalles med Rikstoto direkte, spill på hest, hesteskokasting og servering av kaffe og vafler, er blitt en møteplass for alle. Flere tusen personer er innom standen hver dag fra fredag til søndag. Spillet på Telemark Totos totomater satte ny rekord med nærmere 200.000 kroner i omsetning.

Mer enn 80.000 personer besøkte Dyrsku'n i 2017 og er en unik møteplass for å kunne presentere norsk hestesport generelt og norsk travsport spesielt. Dyrsku'n arrangementet er opptatt av at det skal være dyr på Dyrsku'n, og vi har ut i fra det et meget godt samarbeid med dem. Pengepremiene som utbetales til de premierte hestene, betaler Dyrsku'n, og i tillegg en av de mest sentrale plassene på Dyrsku plassen har de stilt til disposisjon for hestesportens stand.

SAMARBEIDENDE ORGANISASJONER

Følgende organisasjoner er offisielt godkjent som DNTs samarbeidende organisasjoner: Norsk Travtrenerforening, Norsk Travamatørforening, Norsk Hesteeierforbund, Norsk Dametravforbund, Veikle Balder og Avlsforeningen for norske varmblodstravere (Travavl.no).

I tillegg til økonomisk støtte og veiledning, gjennomføres kvartalsvise møter mellom organisasjonene og DNTs administrative ledergruppe.

REKRUTTERING

PROSJEKT UNGDOMSTRAV

Formålet med prosjektet «Ungdomstrav» er å legge til rette, skape et godt ungdomsmiljø, tilhørighet og trivsel. Dette skal bidra til personlig og hestefaglig utvikling for ungdommer på alle nivåer i norsk travsport.

Seks forbund har i løpet av 2017 etablert ungdomsgruppe. Ved utgangen av beretningsåret var det totalt sju forbundsvise ungdomsgrupper. Det er utbetalt økonomisk støtte i form av etablerings- og aktivitetsstøtte til forbundene i 2017, øremerket «Ungdomstrav».

Kompendiet «Ungdomstrav» ble laget i en trykket utgave, samt en elektronisk versjon. Kompendiet er distribuert ut til alle forbundene. Det skal fungerer som et oppslagsverk og tar for seg forslag til emner som det bør fokuseres på for å skape forståelse, bevisstgjøring og kunnskap. Emnene er også ment å være et utgangspunkt for arbeidet i de lokale ungdomsgruppene.

Det er laget en egen hjemmeside for «Ungdomstrav» på travsport.no. De etablerte ungdomsgruppene har egne facebook grupper.

UNGDOMSSAMLING

For femte året på rad var det duket for Det Norske Travelskap sin ungdomssamling. Målet for disse samlingene er å motivere de unge til å være en aktiv del av sporten, sette fokus på travsportens fremtidige ledere og at det fungerer som en arena for læring, omdømmebygging og nettverksdannelse.

I strategidokumentet til DNT – «TRAV 2020» - fremkommer rekruttering blant de kjerneaktivitetene som Norsk Travsport skal satse på. Av rekrutterende tiltak skal det blant annet tilbys relevante kurs for kompetanseutvikling. Med bakgrunn i dette ble årets ungdomssamling satt til Norsk Hestesenter på Starum.

40 ungdommer deltok på samlingen, og det var representanter fra Midt-Troms i nord til Agder i sør. Samlingen gikk over tre dager og bestod av temaene;

- Orientering om DNT med Marius Lundstein, herunder organisasjonsforståelse, travets strategiplan «Trav2020», samt travets posisjon i samfunnet.
- Hestevelferd, med DNTs Sjefsveterinær Anne Wangen.
- Tur til Biri Travbane, med felles bord i restauranten.
- Riding av travhester, med spranginstruktør Hanne Dahl Lien.
- Foringslære, med stallmester og instruktør Øystein Bakken.
- Hovslagerfaget, med hovslager Jan Erik Minge.
- Hestens eksteriør, med tidligere avlssjef i DNT Anders Järnrot.
- Treningslære og forberedelse til travløp, med NHS sin travtrener-instruktør, Glenn K. Stenberg.

Ungdomssamlingen 2017 var en inspirerende og lærerik kunnskapsreise. Det er imponerende å se hvilke ressurser som finnes blant trav-ungdommen. I tillegg finnes det en lyst til å lære og utvikle seg, og dette i seg selv er viktige kvaliteter for fremtiden.

MÅNEDENS HESTEEIER

Utmerkelsen er ment som en oppmuntring og anerkjennelse for hesteeieren, og gis på bakgrunn av den glede og positivitet som vises gjennom sitt travsportengasjement. Premien er et innrammet diplom med DNTs emblem og juryens begrunnelse. Det gjøres intervju av vinneren som publiseres på travsport.no og facebook-siden. Alle kan nominere kandidater, det eneste formelle kravet er at den nominerte er travlagsmedlem.

Følgende er blitt månedens hesteeier i 2017:

JANUAR: Henrik **Kulblik**

FEBRUAR: Arnt-Sverre **Røren**

MARS: Morten **Svenningsen**

APRIL: Tor **Brekke**

MAI: Toril **Hansen**

JUNI: Steinar **Nordengen**

JULI: Tor **Brænden**

AUGUST: Petter **Willmann**

SEPTEMBER: Per **Arvesen**

OKTOBER: Rolf **Settem**

NOVEMBER: Tormod **Gudmestad**

DESEMBER: Erik **Landaas**

HESTEEIERE.NO

Sommeren 2016 ble det besluttet at satsningen på hesteeiere.no trappes ned og på sikt avvikles. Ved utgangen av 2017 driftet DNTs andelslagskonsept 6 travhester.

Alle hestene er etablerte med egne lukkede grupper på Facebook, hvor andelseiere får innblikk i hestens hverdag gjennom tilbakemeldinger fra trenerstallene. Andelseiere mottar månedlige rapporter som gir økonomisk oversikt, i tillegg til at treneren gir en skriftlig tilbakemelding på hestens progresjon.

PONNI

Defilering Klosterskogen

Foto: Therese Bertelsen

Rekrutteringen innenfor ponnitravet går fortsatt oppover. Vi har mange aktive, flinke, engasjerte personer ute i forbund og lag. Vi har i år registrert 134 nye kusker (93 i 2016), 98 nye ponnier (83 i 2016). Det vi ser er at mange ponnier som er i systemet fra før ofte blir solgt til nye utøvere i sporten. Det har totalt vært 347 ponnier til start og 342 kusker.

Våre aktive kusker jobber bra med sine ponnier og dette har resultert i flere nye norgesrekorder. Jorunn Ballangrud har avlet to av rekordholderne, vi gratulerer med flott avl!

Kategori A 4 årige hingster / vallaker

Navn: Gårder`s Rocky

Tid: 2.40,7

Sted: Momarken travbane 5.08.2017

Kusk: Anneli Weberg

Kategori A 3 årige hopper

Navn: Gårder`s Cloudberry

Tid: 2:49,2

Sted: Leangen 21.10.17

Kusk: Maren Grenne

Kategori D 6 år og eldre hopper

Navn: Klæbakkens Sonja

Tid: 2:13,4

Sted: Sørlandets travpark 13.08.17

Kusk: Silje Tjørnholm

Maren Grenne / Gårder`s Cloudberry

Foto: Lene Grenne

Vinner Unionstravet Julie Landheim Engen / Pejnarve Tornado

Under Unionstravet i Färjestad deltok seks norske ekipasjer. Disse gjorde en suveren innsats.

Pejnarve Tornado og Julie tok hjem seieren, men Jatack og Ida ville være med i kampen og tok 2. plass. Ikke nok med det, jammen kom ikke Polover og Mali susende inn til 3. plass. Ronaldo og Celine rakk ikke helt fram, det gjorde heller ikke Smedens Rymling og Kirsti. Fossil og Thea fikk en DG, men alle gjorde en super innsats.

Vinnere NM Thea og Eva Caroline

Foto: Hesteguiden

Norgesmesterskap for ponniekvipasjer ble i år arrangert på Biri travbane.

Vinner i kategori A: Ruffs Mo og Eva Caroline B. Andersen.

Vinner i kategori BCD: L.A. Knock Out og Thea Elise Kristofferstuen.

Gratulerer så mye!

Dette ble et flott arrangement. Takk til Biri travbane og Oppland/Hedmark travforbund med gode medhjelpere.

Nordisk Mesterskap ble for første gang arrangert i Danmark på Billund travbane. Det ble ikke sendt fullt lag fra Norge, da vårt NM gikk dagen etter. Flott 2. plass til Max Factor og Marthe Kristofferstuen. Tove Brevik Muhle tok en 7. plass og Inga Karoline Rasmussen ble nummer 8.

Tusen takk for innsatsen jenter og ikke minst takk til foreldre som stiller opp.

Nordisk Mesterskap deltagere Tove B. Muhle, Marthe Kristofferstuen og Inga Karoline Rasmussen
Foto: Tove B. Muhle

I 2017 var ponnilandsløperen på Forus Travbane. Her var det 107 deltagere + foresatte / søsken. Det ble kjørt hele 22 løp, 2 rekruttløp. Det er ingen tvil om at dette er årets høydepunkt for mange.

Takk til Forus travbane og Rogaland travforbund, med alle sine medhjelpere, for et flott arrangement!

Vi har byttet ut ungdomssamlingen i ponnitravet med en Trekamp. Dette går ut på lagkonkurranse som er poenggivende, som til slutt gir ett vinnerlag (vinnerforbund). Hvert forbund stiller med ett lag på tre personer + en lagleder. I denne forbindelse arrangerer vi også hel ponniløpsdag. Dette ble i 2017 arrangert på Klosterskogen travbane. Mange forbund/travlag gav oss pengestøtte til denne aktiviteten, dette gjorde til at vi fikk en flott ramme rundt arrangementet. Det har blitt laget en flott film om ponnitrav. Her var Horten og Omegn travforening en stor bidragsyter sammen med Holmestrand og Omegn travforening. Tusen takk, denne ruller og går på sosiale medier.

Det ble ikke nok påmeldte til instruktørkurs på Starum i oktober, dette ble derfor utsatt til mai 2018.

Inspirasjonssamlingen ble flyttet til januar 2018, her hadde vi 40 engasjerte instruktører.

Travskoler

Det er nå fire travskoler med aktivitet, Forus, Sørlandet, Klosterskogen og Harstad. Vi har også den femte på gang,

Drammen travbane kommer i løpet av våren 2018.

Alle bruker våre grunnkurshefter i tillegg til agility, knøttekurs, ridekurs, bursdager, familiedager. De er ganske samkjørte på kurs og innhold, prisene er også like. Noen av travskolene har også oppdrag for forskjellige instanser / organisasjoner som mental helse, læringer og arbeidstrening.

Alle travskolene er aktive på sosiale medier.

Alle travskolelederne har vært på inspirasjonssamling i september med besøk på travskolen Årjämgård og Färjestad. Her fikk vi god informasjon og nye ideer om kurs, måter å utføre kursene på. Her har de også mye fokus på økonomi og kvalitetssikring av travskolene. Vi diskuterte også temaer som, din holdning som leder og hvordan holde på elever, veien videre og hvordan lage nye kurs.

Travskolen Sørlandet: 45 elever i 2017, pluss samarbeid med videregående skole. De har 9 ponnier, 4 kategori A ponnier og 3 kategori B og 2 kategori C/D ponnier. Leder Linn Eli Svendsen har 80 % stilling, ekstra instruktør på 20 % stilling.

Travskolen Forus: 28 elever i 2017, 7 ponnier som er 5 kategori A, 1 kategori B og 1 kategori C. Travskolen har mange familiedager, dagleir, bursdager. Mange har tatt lisens på travskolen, det vil si at mange av travskolens ponnier leies ut til løp. Det leies også ut 1-2 stallplasser på travskolen. Travskolen har også en lærling. Leder Kicki Helle i 80 %, i tillegg har de instruktør på noen timer i uka. Kicki jobber også med andre ting på banen.

Travskolen Klosterskogen: Begynte i november, hadde 18 elever til nyttår, 5 ponnier; 3 er kategori A og 2 kategori B. Har inngått avtale med Mental Helse, Skien Kommune og Arkaden kjøpesenter. Travskoleleder Lisa Haugland har 60 % stilling og en person på timer etter behov.

Travskolen Harstad: 21 elever i 2017, 2-3 ponnier som er kategori A-B og C. Travskolen startet opp på eget initiativ i det små, øker sakte, men sikkert. Fått noe støtte fra DNT i 2017. Det er ansatt travskoleleder i 40 % og en stallansatt i 20 %.

SPORT- OG AVLSAVDELINGEN

2017 ble et år der den uventede, men utrolig imponerende verdensrekorden til Ferrari B.R. og seieren til Lionel i Olympiatravet, stjal og fortjener de største sportslige overskriftene. Førstnevnte er sammen med flere andre topphester fra samme årgang et av de største fremtidsløftene for norsk travsport, og Lionel må vi også håpe kan være med å sette sitt preg på de internasjonale eliteløpene i flere år enda. I skrivende stund så har fenomenet Lannem Silje også gjort et oppsiktsvekkende comeback etter både skade og morsplikter. La oss håpe at en slik profil kan få «holde sammen» og være med å sette norsk travsport på kartet i en tid fremover. Den skadeplagede verdensmesteren Papagayo E. har for sin del satt sluttstrek for sin aktive løpskarriere.

De kvantitative fakta oppsummert forteller oss at det ble avviklet 486 norske totalisatorstevner i 2017. 42 244 start-tilfeller fordelt på 1914 hester og 3875 løp er andre størrelser verdt å merke seg. I premievei så ble det delt ut 240 286 500 fordelt på 142 937 500 til varmbloidsrasen og 97 349 000 til kaldblodsrasen. Antall starter pr.løp endte på 10.28 og starter pr. hest på 7.86. Pr. hest så stoppet inntjeningen på 48 425.

Oppsummert så fortsetter utviklingen med en mindre populasjon løpshester, men både starter pr. hest og inntjening pr. hest fikk en positiv utvikling gjennom året. Travsporten trenger flere hesteeiere – dette vil gi oss flere hester og hester i løp, noe som igjen vil øke produksjonen av løp og dertilhørende inntjening for Norsk Rikstoto og videre overføringer til formålet.

KALDBLODS

3-ÅRINGER

Sjansen for at to hester, Kos Odin og Valle Ask - oppstallet på samme stallområde (Furuheim i Skien) skulle ende opp som to av årgangens mest fremtredende, skulle vel ikke på forhånd være den største. Mens Kos Odin var enerådende på tidlig på sesongen som vinner av både Spenters Æresløp og Alm Rau Jos Æresløp så tok Valle Ask fra nabostallen over hegemoniet under siste del av sesongen. Valle Ask tok solide seire både i Kriteriet og i Høstfinalen. I Biri Oppdrettningsløp så fikk Lome Diamant sin fortjente storløpsseier etter å ha vist stor kapasitet gjennom hele året. Balder Mollyn ble toer

både i Kriteriet og Biri Oppdrettningsløp. Philip Ess vant Sørlandets 3 års-cup. Sjø Gull ble toer i det svenske Kriteriet.

HOPPENE

Karmland Anna har vært den overlegne kulltoppen. En suveren Kriterieseier og en like overbevisende seier i Oaks-løpet på Momarken gjorde sitt til at hesten til John I. Naustvik fra Haugalandet sluttet året på hele 973 000 innkjørt. Mjølner Torine vant hoppeavdelingen i Biri Oppdrettningsløp. Mai Oda ble toer i det svenske Kriteriet, Haugestad Alma i det norske Kriteriet, mens Skeie Stjerna fikk samme plass i Oaks.

4-ÅRINGER

Will Prinsen hadde stykkevis og delt både i 3 års-sesongen og innledningsvis på derbysesongen vist potensialet sitt. Og ved hjelp av finpussen foretatt av Anders Lundstrøm Wolden kunne den trønder-eide Tekno Odin-sønnen med minst mulig margin krones som årets derbyvinner. I selve Derbyløpet tok de blå-gule fra nabolandet i øst godt for seg og besatte 3 av de 5 første plasseringene. Tor Martin Moe hadde 2 av årgangens mest lovende kort i form av Garli Moe Garlin og Moe Tjalve. Førstnevnte radet opp seire i grunnlagsløp tidlig på sesongen og tok seg opp i det øverste sjiktet mot siste del av sesongen. G.Jerken tok seg av Kongepokalen som det første store løpet for sesongen, og fulgte senere opp med seier i 4-årings Stjernen. Troll Solen vant Høstfinalen på Jarlsberg. Ådne Odin slet med beintøyet store deler av sesongen, men vant Telemarksløpet og Arne Lunds Minneløp i hver sin ende av sesongen. Vill Solen er en Tekno Odin-sønn med høyt toppnivå. Den noe galopp-lystne hesten tok den lange turen til Leangen midtsommers for å vinne finalen i Veikle Balder Cup. Rofstad Odin, Wellek og Emil Mollyn er andre hester som satte sitt preg på både årgangsløp og V75-løp utover året.

HOPPENE

Brenne Blissi gikk til topps i det Svenske Hoppe-derbyet av året. I det norske Hopperderbyet ble det dog ikke klaff, og svenske Ugglå I Mossen tok revansje fra sitt hjemlige derby. Brenne Blissi tok på sin side seg også av Vinvaras Æresløp og Oaks-revansjen. Bak kull-dronningen så byttet man ofte på å oppnå de beste premiene. Møller Jerka slo sågar Brenne Blissi over favorittdistansen i Guttorm Brekkes Pokalløp. Aine G.L, Tekno Lotta og den overraskende 2. hesten fra hoppe-derby; Vertigo Prinsessa – hadde også et innbringende år. Tekno Lotta var ofte helt overlegen konkurrentene på fart, men konkurranseinnstillingen var det så som så med. Hun tok seg dog av DNTs Hoppechampionat

og fikk med det sin fortjente storløpsseier.

ELDRE

Kleppe Slauren fikk sitt store gjennombrudd i 2015 og har siden etablert seg i kaldblodseliten, dog litt i skyggen av hester som Tekno Odin, Lome Brage og Lannem Silje. Men i 2017 så skulle Sundbo Kravall-sønnen trent i Rogaland virkelig ta steget opp på det øverste trinnet. Blant annet vant han Meyer'n og Vintilla-løpet. I tillegg tok han innbringende andre plasser i Laumb-løpet, NM og Elit-kampen på Solvalla. Tekno Jerken er en annen «fighter» som kjemper helt til målstreken når han holder seg på bena underveis i løpene. NM-seieren var fortjent både for eier og hest. Flere bejublete seire på Bjerke ble det også under året. 2. plass i Nordisk Mesterskap i Finland trenger man heller ikke være redd for å trekke frem. Odd Herakles tok en råsterk seier i Trøndelagspokalen samt en spenstig seier i sprintløpet Jarlsberg-helgen. Smedheim Solan vant Laumb-løpet. Ingbest leverte sterkt som 5-åring i eliten og spesielt over kortere distanser så er det få som springer fra ham. Myr Faksen er Nord Norges flaggskip og leverte også dette året imponerende innsatser både i Harstad og ikke minst på langreise over kjølen. Lome Brage og Jærsvørappen hadde litt ulik sesongutvikling, mens førstnevnte var best tidlig på året så kom den tidligere derbyvinneren fra Trøndelag først i skikkelig form mot slutten av året.

HOPPENE

Selv om Ulsrud Tea måtte se seg slått i NM for 3. året på rad, et spesielt utfall med tanke på at hun utvilsomt er og har vært den beste de siste årene – så dominerte hun ellers så til de grader i de rene hoppeløpene også dette året. Dette til tross for at tilleggene i disse løpene av og til kan virke «urettferdige». Årstotalen stoppet prikk på 800 000 på de 18 startene, i 15 av disse endte hun blant de 3 beste. 150 000 innkjørt i forbindelse med seieren i Jacob Melands Minneløp på «hjemmebane» var det løpet som gav høyest inntjening. Brenne Rødi skiftet trener på vårparten, og gikk til topps i NM for hopper. Lykkje Borka blir nok ikke «den nye» Ulsrud Tea, men hun tåler tøffe opplegg og samlet sammen 7 seire fordelt på 19 starter under året. Ness Tjo Stjerna fikk en kort sesong og er for tiden ute med skade – kapasitetsmessig var hun nok den som kom nærmest Ulsrud Tea dette året. Trø Hera og Nadine U.N. var andre storløpsvinnere blant hoppene dette året.

VARMBLODS

I Kriteriet var svenskregistrerte Hard Times best. Blant de norske så var det i første rekke Vainqueur R.P. som på sine gode dager gjerne viste at det er en hest litt utenom det vanlige i denne årgangen. Hesten gikk da også seirende ut av flere større 3 års-løp på svensk mark samt

både consolation-utgaven av Bjerkebanens Oppdretningsløp og Hans Petter Tholfsens Minneløp. Ghazi B.R. tok seg av åpen klasse av Märtha Louises pokalløp samt leverte et heroisk kriterieløp til tredjeplass etter å ha vandret utvendig hele løpet. Black Talisman var tidlig ute, vant 3 strake deriblant Auksjonsløpet. Berget 2. plassen i kriteriet etter et økonomisk løp og var absolutt godkjent til 5. i EM for 3-åringer på Solvalla. En «runner-up» utviklet A Brave Heart seg til å bli. Ble matchet pent og pyntelig i starten av året, men tok seg av både Bergen 3 års-festival og DNTs Høstfinale før punktum ble satt. Den Anders Lundstrøm Wolden-trente duoen Robin G.T. og Amazing Dream leverte begge jevne løp og var stadig vekk med og kjempet om fremskutte plasseringer i de større 3 års-løpene.

HOPPENE

Kapasitetsmessig troner en amerikanskfødt dame øverst da Muscle Hill-datteren Waffle Cone er en unghoppe helt i det europeiske toppsjiktet. Hun tok flere storløps-triumfer i knallhard konkurranse i Sverige. 4 av 6 løp ble kronet med seier før hesten ble pakket inn og satt i vintertrening. Blant de norskfødte så byttet man gjennom året på å vinne i de større løpene. Gluhwein vant noe overraskende Hoppe-kriteriet og sørget for nok en klassisk triumf til Gunnar Eggen og kretsen rundt. Grace B.R tok seg av hoppeavdelingen i Märtha Louises Pokalløp og Let's Take A Selfie avsluttet storløps-sesongen med å ta en fortjent seier i Oaks. Calina var hele tiden med i toppen og hester som S.M.K. Silvouplait og Normandie Royal fikk ikke helt uttelling når det gjaldt som mest. Førstnevnte fikk dog med seg en bejublet seier i Benn Orres Minneløp. Oppsummert en årgang bestående av mange spennende hester som ventelig kommer til å sette sitt preg i løpsbanen og på hoppeløpene i årene som kommer.

4-ÅRINGER

Selv om det er vanskelig og gjerne også urettferdig så kan man nok uten å ta for hardt i, påstå at man trolig ikke noen gang har hatt en varmblodsårgang lik den født 2013. Hvem som er og var best av Born In The USA, Cokstile, Ferrari B.R. og Phantasm Soa er nesten umulig å fastslå. Hver for seg har de skyhøy kapasitet og fantastiske resultater å skilte med. Ferrari B.R. satte verdensrekord og vant 11 av 13 løp under året, Cokstile ble derbyvinner etter en perfekt matching, samt tapper som toer i finalen av Jarlsberg Grand Prix, Phantasm Soa oppnådde under årets gang både å vinne på Vincennes, samt å bli den raskeste hesten på norsk jord som vinner av Jarlsberg Grand Prix. Born In The USA var på sin side centimeterne unna å vinne UET-Derby. Sistnevnte ble også den av 4-åringene som under året kjørte inn mest penger for klassen. I en «normal-årgang» så hadde også hester som Evil Enok M.E., Chief Orlando, Shotproof, Massive Attack, Looking Superb og N.Y. Couer De Soleil fort vekk stjålet fortjente overskrifter.

HOPPENE

Nice Eleven L. tok gjennom året totalt fire storløps-seirer for 4 års-hoppene, men hun fikk ikke klaff når det kanskje gjaldt som aller mest. Både i hoppe-derby og i finalen av JGP-hoppeavdeling fikk man se andre vinnere. Madelen L.T.C. gikk til topps i Hoppederby, og ga Marius Høitomt klassisk seier alt i debutsesongen som egen trener. N.Y. Diamond In The Sky reddet sesongen gjennom å vinne Hoppeavdelingen av Jarlsberg Grand Prix. Stallvenninnen Seaside Illusion tok 7 seirer på 10 starter.

ELDRE

Eliten vår inneholder nok ikke helt den samme bredden på et høyt nivå som for et par år tilbake, men gjennom hester som Lionel og B.B.S Sugarlight ble «voksne» norske varmblodshester satt på kartet også i 2017. Førstnevnte er definitivt en verdensstjerne og kammet hjem over 4,8 millioner kroner året sett under ett. Seier i Olympiatravet og 3. plassen i Prix D'Amérique var nok de største prestasjonene sett i internasjonal sammenheng. Den bejublete seieren i NM på Biri samt i Eliteløpet på Bjerke «Axel Jensen-dagen» gjorde på sin side sitt til at også det norske travpublikummet fikk større eierskap til hesten som ellers i stor grad har konkurrert utenfor landets grenser de siste årene. B.B.S Sugarlight er hesten som alltid kommer tilbake, og selv om fødselsattesten etterhvert jobber mot hesten så er det imponerende av både hest og kretsen rundt hva man også i 2017 klarte å oppnå av resultater. Seirene i Prijs Der Giganten og Kniksens Æresløp ble stående igjen som årets høydepunkter.

Bak disse to internasjonale profilene så var det flere hester som hadde en flott sesong og litt ulikt de siste årene så byttet man i stor grad på å vinne eliteløpene her hjemme. Distriktene hadde hver sine «helter» i form av Valley Ivan som kunne notere seg for 11 seire og 22 trippelplasser på hele 26 løp, fra Jarlsberg i sør til Harstad i nord. Deep Sea Dream vokste seg gjennom året opp i den ypperste nasjonale elite fra sin base i Nordhordland utenfor Bergen. 17 ganger blant de 3 på hele 30 starter kan man ikke annet enn å la seg imponere over. Sejr Gammelsbæk med base på Forus slutter heller ikke å imponere, 39 av 97 starter i karrieren har endt med seire og i 2017 så ble 14 av 17 løp forseglet med trippelplasseringer. Hver for seg 3 viktige profiler for distriktsbanene. Stall Hamre har de siste årene vært godt forspent med elitehester som har dominert disse løpene. Om ikke dominansen var like stor dette året så må hester som Bruno Di Quattro og Donatomite trekkes frem. Førstnevnte vant blant annet Forus Open, Yarrah Bokos Æresløp samt

Ludvig Nilsen-løpet i Drammen. Donatomite har en voldsom fart i kroppen og på dager der hesten fungerer 100 % aksjonsmessig så er det vel knapt noen som kan slå denne hesten over sprintdistanse – definitivt en hest med stor kapasitet. Kolnes-trioen Viking Va Bene, Pingus Vang og Rafolo satte også sitt preg på eliteløpene gjennom året.

HOPPENE

Den etterhvert allerede godt voksne hoppen I Love Paris leverte i 2017 et år man nesten ikke kunne drømme om. Hesten ble satt i trening hos Bjørn Goop siste del av 2016. Over 500 000 innkjørt på fire starter i Frankrike er det ikke alle forunt å få til. Nærmest pliktskyldig så tok hun seg også av NM for hopper på Biri i slutten av juli før hun 14 dager senere virkelig satte skapet på plass når hun dundret inn til seier i EM for hopper på Solvalla – en seier verdt nesten trekvart million. Årstotalen stoppet på smått fantastiske 1.9 millioner og Steinlager-datteren ble med det dronningen blant de eldre varmblodshoppene dette året. Tooltime satte virkelig sitt preg på flere av løpene hun var med i gjennom året. Spesielt prestasjonen hun leverte i Gunnar Opsahls Æresløp på Forus er verdt å nevne. Den tidligere noe galopplystne hoppen opptrådte i 2017 med langt større stabilitet og kunne bokføre tre seire og godt over 300 000 innkjørt. I etterkant ble hun satt i trening utenfor landets grenser. Patricia Hastrup hadde en litt mer ujevn sesong enn året før, men seieren i Dansk Mesterskap for hopper og i TH. Martinsen Æresløp er absolutt verdt å trekke frem. Gematria hadde også kurs for et topp-år, men hadde en veldig dalende utvikling mot slutten av året. På sitt beste er det få om noen som kan matche hennes nivå fartsmessig. Indoor Voices er fortsatt norskregistrert og har etablert seg både i den svenske «sto-eliten» og mot slutten av året var hun også med i flere av eliteløpene over kjølen. En absolutt topp-hoppe. Diadora B.R og This Is It er eksporterte, men hevder seg veldig bra nedover i Europa, spesielt førstnevnte fremviser en usedvanlig hardhet.

KUSKER, RYTTERE OG TRENERE

Eirik Høitomt fortsatte i samme spor i 2017 som det han har gjort det siste ti-året. 1680 bokførte starter endte i 2017 opp i 249 seire og drøyt 12,5 millioner kroner innkjørt for den nå Vestfold-baserte treneren. Championater ble i tur og orden sikret på følgende baner: Biri, Bjerke, Jarlsberg, Klosterskogen og Momarken. Den opprinnelige jærboen holder oppe et imponerende tempo i hverdagen - med samme fart på seiershjulet så vil kan kunne passere 5000 seire allerede i løpet av 2019. Tom Erik Solberg knep seg foran Magnus Teien

Gundersen i kampen om å bli beste V75-kusk og Åsbjørn Tengsareid har også etablert seg som en topp-3 kusk på østlandsbanene. Med 166 seire så endte han opp nærmest «umulige» Høitomt. Et friskt pust på topp-10 listen var Dag-Sveinung Dalen.

Stallmenn, monté og amatører

2017 ble året der man fikk se tronskifter på både stallmanns- og montéstatistikken. For stallmennene tok som ventet Magnus Teien Gundersen over hegemoniet etter at Svein Ove Wassberg har dominert i en årrekke. Magnus endte opp med totalt 119 seire og ble også kun knapt slått i kampen om å bli mestvinnende kusk innenfor V75-løpene. På statistikken for montérytterne så har det de siste årene vært en hard kamp mellom Kristine Kvasnes og Siv Emilie Løvvold om å være den mestseirende. I 2017 måtte begge se seg slått av Christina A. Hande som til slutt festet et sikkert grep om tittelen med sine 20 års-seire. Velkjørende Thomas Mjøen har opparbeidet seg en sterk posisjon som en mye brukt amatørkusk på Leangen - også i 2017 så leverte Mjøen varene i sulkisetet. 36 års-seire stoppet seiershjulet på for den Melhus-baserte kusken. Einar Nedrebø fra Forus og Mats Gunnar Ringberg fra Nord-Norge fulgte deretter på statistikken for amatørkusker.

Trenere

Også i 2017 var det Frode Hamre som dominerte trenerstatistikken. Med drøye 14 millioner innkjørt på norske baner så var hans stall i en særklasse på denne delen av statistikken. Bjerke-baserte Anders Lundstrøm Wolden besatte 2. plassen på innkjørt-statistikken, men hadde en høyere seiersprosent enn Hamre-stallen. Geir Vegard Gundersen oppnådde på sin side en seiersprosent på fantastiske 28,60 på sine stallhester fordelt på 98 starter i løpet av året. Sigbjørn Kolnes, også han hjemmehørende på Bjerke Travbane – ble nummer 3 på innkjørt-statistikken og leverte gjennom året et stort antall starthester. Resultatene til trenere som Kjetil Djøseland, Per Oleg Midtfjeld og Jan Roar Mjølnerød må også trekkes frem dette året.

MESTERSKAP 2017

Norgesmesterskap amatører Harstad

13. mai 2017

1. Lars Fredrik Kolle
2. Mats Gunnar Ringberg
3. Truls Desserud

Norgesmesterskap damer Momarken

19. mai 2017

1. Elisabeth Storetvedt
2. Kristine Kvasnes
3. Anette Frønes

Norgesmesterskap kusker Leangen

23.-24. juni 2017

1. Åsbjørn Tengsareid
2. Vidar Hop
3. Lars Anvar Kolle

Norgesmesterskap montéryttere Drammen

1. juli 2017

1. Linda Elisabeth Larsen
2. Amanda Robertsen
3. Josefine Eilertsen

Norgesmesterskap stallansatte Bergen

19. august 2017

1. Louise Vebostad Trudvang
2. Josefine Eilertsen
3. Hans Jørgen Eggen

Verdensmesterskap kusker 2017

12.-18. august 2017 Canada

Century Downs – Mohawk - Georgian Downs
– Hippodrome 3R – Red Shores Racetrack

Landschampion Eirik Høitomt representerte Norge i mesterskapet. Eiriks beste plassering ble en seier på Georgian Downs i et passgjengerløp på mesterskapets tredje dag. Det holdt til slutt til en syvende plass totalt.

Kanadiske James MacDonald ble verdensmester foran finske Mika Forss og Marcus Miller fra USA.

Europamesterskap stallansatte 2017

2.-3. september 2017 Norge

Klosterskogen 2. september

– Drammen 3. september

Fra Norge hadde Adrian Solberg Akselsen kvalifisert seg til mesterskapet. Etter en seier på Klosterskogen under mesterskapets første dag lå han på topp før løpene i Drammen. Dessverre ble det stang ut i Drammen, noe som resulterte i en femte plass totalt i mesterskapet.

Europamester ble Danny Brouwer fra Nederland foran Kasper Foget fra Danmark mens bronzen gikk til Andreas Geineder fra Tyskland.

HESTER I TRENING

Ved utgangen av 2017 står det totalt 5808 hester registrert på treningsliste hos trenere med norsk lisens.

Av disse er 2933 varmblodshester (50,5 %). 2875 er kaldblodshester (49,5 %).

2238 hester står i trening hos profesjonelle trenere (39,4 %),

mens de resterende 3520 hestene er trent av amatør-trenere (60,6 %).

1351 av varmbloodshestene (46,1 %) trenes av profesjonelle trenere, mens 1582 varmbloodshester (53,9 %) trenes av amatørtrenere.

For kaldbloods er fordelingen 937 hester (32,6 %) hos profesjonelle trenere, mens 1938 kaldbloodshester (67,4 %) trenes av trenere med amatørtreners-lisens.

HESTEHOLD

I 2017 ble det bedekt 719* (831) varmbloodshopper og 903 (859) kaldbloodshopper. De mest brukte varmbloodshingstene var S.J.'s Caviar (49), Maharajah (42) og El Diablo B.R. (35). På kaldbloodssiden topper Bork Odin (80), Ingbest (80) og Åsajerven (78). Antall registrerte føll pr. d.d. er 570 (499) varmbloodsføll og 582 (617) kaldbloodsføll. Tallene kan enda stige litt. Ser man på fødselstallene har vi en positiv endring med totalt 36 flere avkom enn året før for begge raser samlet. Bedekningstallene for 2017 viser en nedgang på varmbloods og en oppgang på kaldbloods. Totalt er det så langt registrert 1622 bedekte hopper i 2017 mot 1690 i 2016. 117 (109) varmbloodshingster og 61 (55) kaldbloodshingster ble brukt under 2017. DNT hadde registrert 39 avlsstasjoner, 5 seminastasjoner og 71 mottaksstasjoner.

*Grunnet sen rapportering på en del hopper bedekt i utlandet øker normalt dette antallet – i 2017 økte det med cirka 60 hopper.

AVLSVURDERING I SAMARBEID MED NORSK HESTESENTER

Varmblood:

• 15. mars, Bjerke:
5 hingster fremvist for avlsvurdering, samt 3 hingster til teoretisk vurdering, 9 nye hingster vurdert og godkjent for importsæd.

• 8. november, Bjerke:
3 hingster meldt/2 fremviste - 2 fullførte og godkjent.

Kaldblood:

• 13.-14. oktober, Bollnäs, Sverige:
6 hingster meldt/4 fremviste – 1 avbrutt - 3 kårede.

• 20.-22. oktober, Biri: 18 hingster meldt/ 17 fremviste - 14 kårede.

BEDEKNINGSLISTER

Bedekningsrapporter mottas hver måned fra hingsteholderne og bedekninger blir fortløpende registrert i sportssystemet.

DNTS ELITEAVLSHOPPE

I 2012 ble hedersbevisningen DNTs Eliteavlshoppe innført. I 2017 ble seks hopper utnevnt: Maud Mollyn, Remina, Myrtrolla, Fiery Chip, Gary's Donna og Kissable. Deres eiere ble hedret med en seremoni under Oslo Grand Prix.

EIERSKIFTER

Det har blitt registrert 4986 (5047) eierskifter.

EKSPORT OG IMPORT

Det ble eksportert 204 (220) hester og importert 153 (240).

FORELESNINGER/REISER/MØTER

I samarbeide med Norsk Hestesenter ble oppdretterseminaret arrangert på Gardermoen med ca 70 deltakere. Det ble arrangert faglig innslag under Klasseløpshelga med Lars Roepstorff, også det i samarbeide med NHS. Vi var representert på samtlige forbundsvisse høstkonferanser med unntak av en. Representert på Veikle Balders Landsfinale. For Avlskomiteen, se egen årsrapport.

FØDSELSMELDINGER

Det ble sendt ut 1622 (1614) fødselsmeldinger.

HESTER PÅ TRENINGSTILLATELSE

I 2017 ble det registrert 372 (364) treningstillatelser. Det ble utstedt 298 (274) treningstillatelser for trening i utlandet og 74 (90) treningstillatelser for trening i Norge.

HESTEPASS

Vi har i 2017 utstedt 1287 (1478) hestepass, 79 (56) duplikatpass, 70 (42) midlertidig ID-dokument.

HINGSTEKATALOG FOR VARMBLOODS

Vi har samarbeidet med Sophia Pedigree og forbedret og utviklet den hingstekatalog som ligger på DNTs hjemmeside. Dette samarbeidet fortsetter i 2018.

HINGSTEKATALOG FOR KALDBLOODS

Produksjon er gjort i samarbeid med Sverige og IT-Rikstoto.

INNAVL

Vi ser med stor uro på innavlen på kaldbloodssiden.

Sammen med NMBU, NHS, ST og Norsk/Svensk kaldblodskomiteé fortsetter samarbeidet for å forsøke å forbedre situasjonen. Problematikken knyttet til innavl er et viktig element i den forestående revideringen av avlsplan for kaldblodshester.

KLASSELØPSAUKSJONEN

Auksjonen i 2017 var den 18 i rekken, og ble avholdt over to kvelder, fredag 8. september og lørdag 9. september. 93 varmblods- og 72 kaldblodshester var påmeldt, totalt 165 hester fordelt med 79 hester fredag og 86 lørdag. 12 strykninger. Til sammen ble 130 hester notert solgt til en samlet sum av kr 12 663 000,-, noe som er veldig tett opp til fjorårets rekordnotering.

Dyreste varmblod på auksjonen var Te Amo Corazon som med prislappen kr 950.000,- er den suverent dyreste hest som er solgt på Klassesøpsauksjon noen gang. Dyreste kaldblod på auksjonen var Alm Toledo som ble solgt for kr 450 000,-. Snittprisen ble dratt opp av en håndfull dyre hester, og endte opp på kr 97 408,-. Splittet på rase ble snittprisen på kr 118 720,- for varmblodshestene og kr 68 345,- for kaldblodshestene. Den noe mer interessante medianprisen havnet på henholdsvis kr 65 000,- for varmblodshestene og kr 45 000 for kaldblodshestene.

KOMITEER OG UTVALG

Sport- og Avlsavdelingen er representert i flg. komiteer og utvalg: Avlskomiteen (sekretær og referentfunksjon), WEB-gruppen (DNTs administrasjon), Koordineringsgruppen for sportssystemet, Norsk-Svensk Kaldblodskomiteé og DNTs representant (observatørrolle) på UET-møter.

LEIEAVTALER

Det ble i 2017 registrert 147 (154) leieavtaler.

NAVNEENDRINGER

I 2017 ble det foretatt 95 navneendringer på hest.

STALLNAVNER

Det ble i 2017 registrert 219 (220) stallnavn.

TOLLDEKLARERING OG STARTHESTER

DNT deklarerer alle konkurransehester som passerer grensen. Både import og eksport deklarerer inn i tollverkets datasystem. Vi har i 2017 deklarerert 2341 (2121) konkurransehester fra utlandet (hovedsakelig fra Sverige, Danmark, og Finland). Vi har også deklarerert 1428 (1827) starter av norske hester til utlandet, hovedsakelig i Sverige.

ÅRETS OPPDRETTERBRAGD

Årets Oppdretterbragd for 2017 ble tildelt Stall Blakk v/Sigmund Øksnevad. Hans oppdrett er kjent under navnet «Kleppe», og hadde en meget sterk sesong i 2017.

Øverst tronet Kleppe Slauren som vant klassikere som blant annet Jacob Meyers Pokalløp og Vintillatravet. Kleppe Fanden gikk til topps i DNTs 5-årsløp. Stall Blakk kjørte inn nærmere 2,2 millioner på sitt oppdrett, og havnet på 3de plass på oppdretterstatistikken for 2017.

HESTEVELFERD

Avdeling for hestevelferd og dopingkontroll har ansvar for hestevelferden i travsporten gjennom reglementsutvikling og oppfølging, kontakt med de aktive og stevneveterinærer, kontroll av trenerstaller samt planlegging, koordinering og oppfølging av den løpende dopingkontrollen av hestene. Det er foretatt en omorganisering internt i DNT slik at Hanne Sæbø nå også jobber i avdeling for hestevelferd. Det innebærer at ansvar for både hestevelferd, reglement og løpsdagsfunksjonærer nå formelt er samlet i samme avdeling.

DNT har samarbeid med Antidoping Norge om dopingkontroll av kusker og ryttere. I tillegg til antidopingarbeidet i travsporten bistår DNTs avdeling for hestevelferd Norsk Jockeyklubs antidopingarbeid, innebefattet dopingprøvetakning i og utenfor konkurranse.

DOPINGPRØVER OG STALLKONTROLLER

I 2017 ble det tatt 1254 dopingprøver som rutineprøver etter totalisatorløp. Det er i tillegg tatt 11 dopingprøver etter ponniløp. I forbindelse med stallkontroller i regi av DNT er det flere steder i landet gjennomført kontroll av trenernes treningslister, legemiddelhåndtering og føring av helsekort. I tillegg er det tatt 224 uanmeldte dopingprøver. Uanmeldte dopingkontroller foregår av flere hensyn; det undersøkes for bruk av absolutte forbudte stoffer, det kontrolleres at trener overholder karenstider før løp, og at trener følger opp sportens bestemmelser om dokumentasjon (føring av helsekort) ved bruk av legemidler og behandlinger med karenstid.

Det har vært én positiv dopingprøve i 2017, i tillegg til to saker gjeldende brudd på karenstidsbestemmelsene. Det har også blitt gitt sanksjoner i form av administrative gebyrer for mangelfull føring av helsekort. Noen unormale laboratoriefunn har vært behandlet av NEMACs ekspertgruppe og Skandinavisk dopingkomiteé, med det resultat at det ikke har vært å anse som brudd på DNTs dopingreglement. Det har falt én dom i Appellkomiteen for foresttlig brudd på DNTs dopingreglement etter at 4 hester trent av Fabrice Souloy testet positivt for kobolt under Oslo Grand Prix 2016.

ANDRE HESTEVELFERDSSAKER

I forbindelse med klassesøpsauksjonen ble det som tidligere

år gjennomført individkontroll, og vi var tilstede under hele arrangementet for å følge opp hestene.

Avdelingen har gjennom året vært tilstede på enkelte løpsdager, hovedsakelig storløpsdager, og gjennomført uanmeldte utvidede dopingkontroller.

REGELVERK, NYHETER OG ENDRINGER

Dopingreglementet og DNTs forbuds- og karenstidsliste er revidert og gjelder fra 01.01.18. Forbuds- og karenstidslisten oppdateres fortløpende gjennom året, og er samkjørt med de andre nordiske landene.

Den til enhver tid gjeldende karenstidslisten er å finne på DNTs hjemmeside www.travsport.no / hestevelferd.

Under året har det blitt utarbeidet egne etiske retningslinjer for behandling, trening og konkurranse med travhest. Retningslinjene skal være utfyllende til reglementet, og er ment å sette fokus på at hestens velferd har høyeste prioritet innen travsporten.

Arbeidet med elektroniske helsekort går stadig fremover og vil fortsette også i 2018.

Stadig flere veterinærer tar i bruk VetApp, og vi har pr. i dag drøyt 170 registrerte brukere.

Det har blitt avholdt møter med blant annet stevneveterinærer og dopingkontrollører, samt deltagelse på andre foredrag og temakvelder om hestevelferd og antidopingarbeid. I tillegg har vi vært representert på flere internasjonale møter om antidopingarbeid i tilsluttede komitéer og utvalg. Utveksling av informasjon og harmonisering av regelverk er sentrale områder det arbeides med internasjonalt.

FUNKSJONÆRER

Det er i 2017 gjennomført tre funksjonærkurs hvor det til sammen er utdannet 61 nye funksjonærer som kan fungere på alle typer av stevner. Det er videre gjennomført et dommerkurs, der seks nye dommere med autorisasjon B ble uteksaminert.

For de eksisterende hoved- og løpsfunksjonærer er det gjennomført to samlinger for dommere og en samling for måldommere.

For dommerne er dyrevelferd et tema i forbindelse med at driving alltid står på agendaen. I tillegg ble Løpsreglementet endret pr. 1.1.2017 slik at dommernemndene nå kan ilegge innmeldingsforbud med krav om friskmelding fra veterinær på lik linje som stevneveterinæren etter løp. Dette i tilfeller der

hesten ikke har fremstått i tilstrekkelig konkurransemessig skikk.

Det er over tid satt fokus på viktigheten av at de ulike funksjonærgruppene, eksempelvis dommere og stevneveterinæren, samarbeider godt til beste for hestens velferd.

AVLSKOMITÉEN

Sammensetningen i avlskomitéen var uendret fra 2016 til 2017. Den har bestått av følgende medlemmer:

For varmblod
Per Erik **Hagen**
Nils **Bergslien**
Ingvild **Seljord**

Varamedlem:
Torger **Østrått** (har møtt på et møte)

For kaldblod
Tone **Blindheim**
Arild **Hansen**
Ole **Ødegaard**

Varamedlem:
Harald **Kvåle**

Per Erik Hagen har vært komitéens leder, mens Tone Blindheim har fungert som nestleder. Fra administrasjonen har Laila Stolpnes deltatt hele tiden, mens Tron Gravdal deltok på årets to siste møter.

Avlskomitéen har hatt fire møter i 2017. Blant saker som det har vært arbeidet med er;

- Sak angående eksportklausul.
- Avlsvurdering for varmblodshester.
- Avlsplan kaldblodshester
- Fransk/norsk-avtale – «TF-hester»
- Oppdretterpremier utland
- Drift av hingstestasjoner på helg/fridager
- Seminteknikerkurs

Avlsplan varmbloods/avlsvurdering: Det har vært uenighet mellom NHS og DNT i forhold til offentliggjøring av delpoeng for hingster under avlsvurdering. Avlskomitéen har vært engasjert i dette spørsmålet. Etter avlsvurderingen høsten 2017 ble delpoeng offentliggjort, og det er nå også gjort med delpoengene fra tidligere avlsvurderinger.

Medlemmer av avlskomiteen deltok på seminaret «How to breed a Champion», og var i tillegg tilstede under avlsvurdering i Sverige sammen med representanter fra den norske avlsvurderingnemnda. Avlskomiteen har sammen med administrasjonen fått laget en veileder som brukes under avlsvurderingene fra høsten 2017. Det er også besluttet at veilederen skal ta høyde for avkomsprestasjon for hingster som har avkom i startklar alder. Komitéen behandlet revidering av avlsplanen på sitt siste møte i 2017.

Avlsplan kaldblodshester: I 2011 ble det gjort en revidering av avlsplanen for kaldblodshester. Den tidligere avlsplanen var mer omfattende, og flere vedlegg ble fjernet. Dette var til en stor grad en administrativ revidering. Grunnet kommunikasjonsvikt har aldri avlsplanen fra 2011 blitt offentliggjort / tatt i bruk. Det har vært avlsplanen revidert i 2008 som har ligget ute. Nå er det Avlsplanen vedtatt i 2011 som er offentliggjort / gjeldende, og det er den som vil være grunnlaget for den kommende revideringen. Under klasseløpshelgen deltok medlemmer fra komitéen under et foredrag med Siri Furre, hvor innavlsproblematikken var tema. Forskerne Brandon Velie og Kim Jäderkvist Faegreus kom med noe fra sin forskning under møte i Norsk/Svensk kaldblodskomitees møte i Stockholm i slutten av september. Det ventes stadig på konklusjoner fra deres forskning som skal være med å danne grunnlag for hovedrevidering av avlsplanen. Under møtet i Avlskomitéen 30. november deltok Kristin Olstad fra NMBU som fortalte «siste nytt» om forskning knyttet til Osteochondrose / løse biter. Under dette møtet deltok også DNTs styreleder Knut Weum som fra styrets side uttrykte litt «utålmodighet» i forhold til revidering av avlsplan / forslag på tiltak som begrense innavl på kaldblodshester. Kaldblodsdelen av komitéen fikk i oppdrag å komme opp med tanker rundt dette innen 1. februar 2018. For øvrig ga avlskomitéen sin tilslutning til den foreslåtte fremdriftsplanen for revidering av avlsplanen i sitt møte 1. mars 2018.

Oppdretterpremier utland: Avlskomitéen behandlet på sitt møte i mai utfordringene knyttet til at oppdretterpremier på utenlandsstarter har blitt svært små. Konkret foreslo Komitéen at oppdretterpotten skulle økes til 13 prosent. Dette forslaget fikk ikke tilslutning hos DNTs styre. Avlskomitéen har ikke klart å enes om et forslag til hvordan oppdretterpotten skal fordeles, men er enige om at oppdretterpremier på starter gjort i utland også må ha en viss størrelse.

Norsk Hestesenter var medarrangør for Oppdretterseminaret i 2017. Avlskomitéens leder Per Erik Hagen organiserte seminaret i samarbeide med Kari Hustad fra Hestesenteret. NHS hadde også ansvaret påmelding/betaling. Tilbakemeldingene på seminaret var positive. Cirka 70 deltakere deltok på seminaret som ble arrangert på Gardermoen i februar.

Hingsteholderseminar var planlagt arrangert i november, men ble flyttet til februar 2018, og arrangert sammen med Oppdretterseminaret 2018. Per Erik Hagen sitter i UETs Breeding Comitee som Norges representant. Han har deltatt på et møte i Stockholm.

Avlskomitéen har oppnevnt medlemmer i utvalget som plukker ut DNTs Eliteavlshopper. Nye Eliteavlshopper i 2017 ble; Fiery Chip, Gary's Donna, Kissable, Maud Mollyn, Myrtrolla og Remina. Hoppene kåres etter et fastsatt regelverk for utnevning av Elitehopper.

Komitéens medlemmer fungerer som jury for Årets Oppdretterbragd. Den ble for 2017 tildelt Stall Blakk v/ Sigmund Øksnevad.

Komitéen følger naturlig nok bedekningstallene tett. For 2017 har det positive tall for kaldblodshestene, men dessverre tilsvarende negativt for varmbloodshestene.

DOMSKOMITÉEN

Fra Generalforsamlingen i 2016 har Domskomitéen bestått av:

Jens Kr. **Grønsand**
Per Dag **Hole**
Inge **Tonholm**

Vararepresentanter:

Jens **Ringen**
Morten **Valstad**
Marthe **Ottersen**

Jens Kr. Grønsand har fungert som leder av Domskomitéen.

Per Dag Hole fratrådte Domskomitéen fra og med juni 2017 da han startet i et engasjement i DNT. Jens Ringen har gått inn som fullverdig medlem av komitéen fra samme tidspunkt.

Domskomitéen har fått til behandling 5 saker i 2017. 4 av saken gjaldt overtredelse av DNTs Dopingreglement og 1 av sakene gjaldt overtredelse av DNTs lov § 11. 2(1) c). 4 av sakene er ferdigbehandlet. 3 av sakene er anket inn for DNTs Appell- komité. For 2 av sakenes vedkommende har Appellkomitéen stadfestet Domskomitéens avgjørelser med unntak av at utelukkelsestiden i den ene saken ble redusert fra 15 til 10 års utelukkelse (Fabrice Souloy). Den tredje saken som er anket inn for Appellkomitéen er ennå ikke behandlet der.

APPELLKOMITÉEN

Appellkomitéen (AK) har i 2017 bestått av:

Lars **Borge-Andersen** (leder)
Bjørn **Steinar Moe**
Bjørn **Vethe**

Varamedlemmer:

Tormod **Skaare**
Sigmund **Skrede**
Jan **Larsstuen**

Appellkomitéen har i beretningsåret 2017 behandlet to appeller over avgjørelser av banedommernes (hvorav én gjaldt to forhold) og en anke over avgjørelse av DNTs Domskomité.

Alle avgjørelsene er publisert på www.travsport.no.

APPELLSAKER

Sak 1-2017. Banedommernes ved Harstad Travpark hadde 19. februar ilagt kusk en bot på 1.200 kroner og fem dagers utelukkelse for grov sjenering av konkurrent i femte løp.

AK stadfestet dommernes avgjørelse.

Sak 2-2017. Banedommernes ved Klosterskogen Travbane ila 9. mars en kusk en bot på 3.000 kroner og en måneds utelukkelse for overtredelse av forbudet mot at deltakende kusk inngår veddemål på løpsdagen; løpsreglementet § 2-6. Kusken appellerte, og benektet at han hadde deltatt i spillet.

AK la i sin kjennelse til grunn at det lå utenfor banedommernes kompetanse å avgjøre en slik straffesak, og at det i tilfelle måtte reises sak for Domskomitéen. Banedommernes avgjørelse ble derfor opphevet.

ANKESAK

Sak 1-2017. En gårdbruker som var medlem av DNT og leide ut stallplasser til en trener, var av Domskomitéen ilagt en bot på 10.000 kroner for overtredelse av løpsreglementets § 10-3, ved at han 2. mars 2017 nektet DNTs representanter adgang til gården.

Han anket, men AK stadfestet Domskomitéens kjennelse.

Sak 2-2017. Dopingprøver fra flere hester som var i trening hos en fransk travtrener og deltok i løp i Norge i 2016 viste koboltinnhold langt over det tillatte. I sin kjennelse av 20. juni 2017 fant Domskomitéen det bevist at det forelå forsettlig doping, og ila treneren en bot på 500.000 kroner og 15 års utelukkelse. Han anket, og påsto seg prinsipalt frifunnet, subsidiært dømt bare på

grunnlag av det objektive treneransvaret, eller bare for uaktsom overtredelse.

Etter muntlige ankeforhandlinger over to dager avsa AK kjennelse 28. november. AK var enig i DKs avgjørelse av skyldspørsmålet og utmålingen av boten, men kom til at utelukkelsen burde begrenses til 10 år.

LOVKOMITÉEN

Lovkomitéen skal avgi uttalelser om innkomne forslag og om fortolknings spørsmål som forelegges. Lovkomitéen kan også selv fremme lovendringsforslag til styret.

Lovkomitéen har i beretningsåret bestått av:

Øistein **Eriksen**, leder

Tore E. **Brath**

Ragnhild **Tjaum**

Varamedlemmer:

Bjørnar **Høgseth**

Kristin **Alm**

Kim Are Sveen har vært sekretær for komitéen.

Lovkomitéen har avholdt 4 møter med totalt 21 sakspunkter i beretningsåret. Komitéen avga sin uttalelse om lovendringsforslagene til DNTs generalforsamling 2017.

Andre saker som lovkomitéen har behandlet er:

- Etske retningslinjer for tillitsvalgte og ansatte
- Veileder for protokollføring
- Lov for Midt-Norge Travforbund
- Oppdatering av DNTs lover, inkludert normallov for henholdsvis travforbund og travlag, etter DNTs generalforsamling 2017
- Forslag til lovendringer for DNTs generalforsamling 2018.

Protokollene fra lovkomitéens møter oversendes styret i DNT.

KONTROLLKOMITÉEN

Kontrollkomiteen (KK) har i meldingsåret hatt denne samansetning:

Gunnar **Eilefstjønn**, leiar

Johannes **Vold**

Evelyn **Stillerud**

Varamedlem:

Jørgen **Midtløng**

Kontrollkomiteen (KK) har hatt fire ordinære møter i meldingsåret og gjennomgått protokoller og kvartals rekneskap i selskap der Det Norske Travelskap (DNT) er dominerande eigar. Vidare er DNT sine protokoller og kvartal rekneskap gjennomgått.

Utover dette blei KK beden av DNT sitt styre om å gjennomgå rekneskap og protokoller på Leangen Travbane AS med bakgrunn i dei økonomiske utfordringane dette så langt hadde medført med tanke på sal og prosess av eksisterande bane og arbeide med lokalisering av ny bane. Vår rapport om dette vart oversendt DNT 9. juli 2017.

I samband med våre møter har vi hatt god kommunikasjon med generalsekretær og styreleiar om interne forhold og om drift av selskapa DNT har sentrale roller i. Det er ingen grunn til å legge skjul på at enkelte av eigarrollene er belastande for økonomien i og for travsporten.

Dei selskap vi har hatt fokus på er: Bjerke Travbane AS og Bjerke Travbane Eiendom AS, Norske Travsportsenter AS, Sørlandets Travpark AS, Bergen Travpark AS.

BJERKE TRAVBANE AS

Årsresultatet syner eit overskot på kr 58.746,-, selskapet har gjennom heile året hatt resultat nær budsjett og forventningar. Likviditeten er krevjande og gjev lite rom for investeringar. DNT er 100 % eigar i dette selskapet som har ein bokført verdi på om lag 4,0 mill.

BJERKE TRAVBANE EIEDOM AS

Årsresultatet syner eit underskot på kr 2.745.462,-, likviditeten har vært krevjande, men har blitt finansiert ved låneopptak. Dette er ein uholdbar situasjon, men framdrifta av parkeringsområde NORD både når det gjeld regulering og utbyggingsavtaler medfører ein ny økonomisk situasjon for selskapet. I skrivande stund har selskapet fått tilført kr 100 mill. som akonto beløp frå utbygger,

av dette er 75 mill. er nytta til nedbetaling av gjeld. DNT har ein eigardel i dette selskapet på 90,3 % og har ein bokført verdi på 36,6 mill.

NORSK TRAVSPORTSENTER AS

Dette er eit heileigd selskap av DNT, men det er Bjerke Travbane Eiendom AS som er heimelshavar til eige-
domen.

Driftsresultat sist år syner eit underskot på kr 15.301,-, aksjekapitalen er på kr 100.000,-, og eigenkapitalen er på kr 467.529,-.

SØRLANDETS TRAVPARK AS

Selskapet syner framleis stabil og god drift. Resultatet for 2017 syner eit overskot på kr 465.239,-, selskapets eigenkapital er på 5,9 mill. DNT har 60 % av aksjekapitalen i selskapet som er bokført til 3,0 mill.

SELSKAP TILKNYTTA BERGEN TRAVBANE, BERGENS TRAVERBANE AS

Etter ekstraordinær generalforsamling 05.12.17 der Det Norske Travsselskap tilførte selskapet 15 mill. i ny aksjekapital og har etter dette 93 % av selskapet. (Registrert 06.02.18.) Driftsresultatet syner eit underskot på kr 217.684,-. Eigenkapitalen er om lag 21 mill. etter at DNT konverterte sine lån til selskapet som var på 15 mill. som også er bokført verdi.

BERGEN TRAVPARK TRENINGSSENTER AS

Aksjekapitalen er kr 100.000,- eigd 100 % av Bergen Travbane as. Eigenkapitalen er på minus 4,6 mill. Driftsresultatet syner eit overskot på kr 38.529,- etter at Det Norske Travsselskap tilførte selskapet eit driftstilskot på kr 780.000,-.

TRAVPARKEN SERVERING AS

Aksjekapitalen er på kr 500.000,- og eigd 100 % av Bergen Travpark as. Eigenkapitalen er på minus med kr 120.976,-. Driftsresultat syner eit overskot på kr 524.877,-.

BERGEN TRAVPARK AS

Aksjekapital på opphavelag 1,0 mill. Det Norske Travsselskap har 60 % av aksjane og Vestanfjelske Travforbund 40 %. Eigenkapitalen er på kr 1.381.372,-. Driftsresultatet syner eit underskot på kr 542.614,-.

SAMANDRAG:

Det Norske Travsselskap er dominerande eigar i ovan-
nemnde selskap som er knytt til destinasjonen Bergen
Travbane. Drifta har over tid gått med underskot, så også
i 2017 som syner eit underskot utan tilskot frå
fellesskapet. KK har heller ikkje fått tilsendt komplett
dokumentasjon for alle selskapa, men KK har hatt møte
med revisor for selskapa i samband med denne meldinga.

KK gjentek sin tidlegare oppmoding til generalforsamlinga at Det Norske Travsselskap som dominerande eigar bør intensivere innsatsen for å få drifta i desse selskapa i balanse.

DET NORSKE TRAVSELSKAP

DNT sin foreiningsverksemd syner eit overskot på kr 3.038.254,- mot eit underskot på kr 1.781.287,- i 2016, medan konsern (foreining og forretning) syner eit overskot på kr 604.584,- etter skatt, mot eit underskot i 2016 på kr 5.935.466,-.

Etter KK sitt syn har styret i det vesentlege gjennomført generalforsamlingas vedtak frå 2016, og fått økonomisk kontroll på drifta.

GENERELT

DNT sine lån til forbund og lag på samla kr 4,7 mill. KK har fått opplyst at dei er rimeleg sikre. Garantiansvaret overfor Nye Bodø Travbane på 8,0 mill. og vil bli betjent med årleg tilskot frå DNT med kr 500.000,-.

UTVALG

DU-UTVALGET

DU-utvalget har i 2017 bestått av:

Frank **Westberg**, leder

Elin **Bergseth**

Øivind **Gryteland**

Gunnar **Gjerstad**

Varamedlem:

Jan Kristian **Øverdal**

Utvalget har i løpet av året avholdt 5 møter, og behandlet 20 saker. DU-utvalget har fordelt følgende midler i 2017:

- Kr 1 195 000   Løpsbidrag lokalkjøringer og tilskudd hestens dag.
- Kr 2 300 000   Banebidrag.
- Kr 500 000   DU-tilskudd.

DU-TILSKUDD

27 søknader ble mottatt for 2017 til anlegg kostnadsberegnet til mer enn 12,0 millioner kroner. 11 prosjekter ble tilgodesett med tilskudd.

BANEIDRAG

104 treningsanlegg fikk tildelt banebidrag (vedlikeholdstilskudd) i 2017. Beløpene varierer fra kr 10.000 for de minste anleggene, og opp til kr 50.000 til de største og mest brukte anlegget.

LOKALKJØRINGER

Det er i 2017 arrangert 66 lokalkjøringer med løps-tilskudd. 11 færre kjøringene enn i 2016. Totalt er det utbetalt kr 900.000 i løpsbidrag til disse kjøringene. Kr 15.000 til kjøringene på lokalbaner og kr 7.500 til kjøringene på totobaner og kjøringene med mindre enn 25 deltagende hester. Hver lokalkjøring får i tillegg tildelt 1 stk 3- års pokal, og kan kjøpe 1 stk pokal i tillegg, dersom de arrangerer 2 stk 3 års løp.

ANLEGGSKONTAKTENE

Anleggskontaktene er viktige samarbeidspartnere for DU- utvalget. Anleggskontaktene har i løpet av 2017 foretatt befaring og vurdering av banebidraget til de enkelte treningsanleggene ut ifra bruk og vedlikeholdskostnader. Deretter har de gitt sin vurdering av anleggene til sitt forbundsstyre. Forbundsstyret har deretter gitt sin banebidrag innstilling til DU- utvalget.

PROSJEKT «TIL START»

Målet med prosjektet er å få flere hester til start gjennom en sunn oppvekst, riktig foring, trening og oppfølging. Siden oppstarten i 2011, har mer enn 1200 hester med sine eiere og trenere, deltatt i prosjektet. Fra de 4 første prosjektene som ble startet i 2011, ble det i 2017 arrangert «Til Start» prosjekter i alle travforbund med unntak av i Oppland Travforbund. I tillegg er det også startet opp «Til Start» for eldre hester på mange travbaner. Resultatene har så langt vært imponerende. De fleste prosjektene har fra 60 til 80 % godkjente mønstringsløp, og startprosenten for de hestene som har rukket å bli 3 år, ligger i flere regioner over 50 %. 3 åringene i 2017 som har deltatt på «Til Start» på Fosen i Midt Norge har 9 av 11 deltakere godkjent prøveløp (82 %) og 8 av dem startet. (73 %) Landsgjennomsnittet for mønstringsløp har ligget under 50 %, og startprosenten i totaløp mellom 30–40 %. Spesielt artig er det at flere nye hesteeiere og amatør trenere deltar, og for hvert nytt prosjekt som startes, kommer flere og flere nye med. At mange erfarne hestefolk også er med, er viktig ettersom de setter standarden, og ikke minst er inspiratorer og mentorer.

HESTENS DAG

Det er i 2017 avholdt 31 Hestens Dag arrangementer i regi travlag og travforbund. Det er 5 arrangementer mer enn i 2016. Arrangementene har også i år vært godt besøkt og tilbakemeldingene er at slike arrangement er noe vi må satse på videre. Arrangementene har i 2017 mottatt kr 5.000 hver i tilskudd fra DNT. Det vil si at kr 155.000 er utbetalt i tilskudd.

HEST I TRAFIKKEN, FERDSEL M.M.

DU-utvalget v/Øivind Gryteland har i 2017 deltatt i innspillseminar i LMD, (Landbruks og matdepartementet) om Nasjonal veileder for «Hest i kommunen», og i innspillseminar til ny revidert «Østfold i bevegelse», regionalplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2018-2029. I tillegg til dette møtte Frank Westberg Norsk Hesteeierforening på Leangen, der temaet var Hest i trafikken. I referatet fra møtet heter det at; «Fra tid til annen dukker det opp saker som favner så vidt at det ikke kan betraktes som såkalt særinteresse. Etter NHF's oppfatning er problemer knyttet til hesten i trafikken et slikt tema. Om du trener travhest, kjører fjording eller rir islandshest, er farene/problemene de samme. Alle hesteinteresserte er nok enige om at vi har ingen å miste, hverken rytter, kusk eller hest.»

Ferdelsesrettigheter for hest og vogn/hest og rytter kan gå tapt om ikke hestesporten til enhver tid

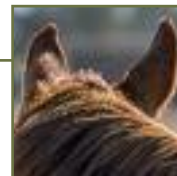
holder høy oppmerksomhet på temaet. DU-utvalget har engasjert seg i flere konflikter mellom travlag/ hesteeiere og grunneiere for private veier åpne for alminnelig ferdsel som hestesporten i nærområdet kjører/rir langs. Øivind Gryteland har vært DU-utvalgets kontaktperson og saksbehandler i disse sakene. Flere av sakene er det ikke funnet en løsning på ennå, men møter mellom partene er avholdt i en god og konstruktiv atmosfære. Sakene bør etter møtene å være bedre opplyst og etter DU-utvalgets mening på rett spor for å få til løsninger til beste for begge parter. Om grunneierne og travlagene klarer å begrave stridsøksen og finne gode løsninger, uten å gå til domstolene gjenstår å se, men ridning og kjøring med hest og vogn på veier åpne for alminnelig ferdsel er ikke tema for kompromisser. Her har hestesporten intet å gi.

Øivind Gryteland har også møtt en travtrener som har fått stengt adgangen til rettstrekke og treningsveier han og familien har brukt i mer enn førti år. Disse treningsveiene og rettstrekka har travlaget mottatt banebidrag til og vedlikeholdt.

Disse sakene er dessverre ikke enestående, men heller blitt reglen der det ferdes med hest utenfor private lukkede områder. Selv om vi som kusker/ryttere har rett til ferdes med hest etter Vegtrafikkloven og Friluftsløven, blir det ofte konflikter med grunneiere og/eller andre som ferdes i samme område.

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2017	2016
Tilskudd Norsk Rikstoto	1	84 110 372	79 286 000
Innbetalte premier	2,20	212 551 356	201 195 411
Innbetalte oppdretterpremier	2,20	25 506 160	23 850 491
Innskudd premiesjansen		3 398 100	0
Innskudd klasseløp og auksjonsløp		9 907 500	8 749 000
Andre inntekter	3	22 108 046	25 036 068
Sum driftsinntekter		357 581 534	338 116 970
Utbetalte premier	2	240 151 000	231 923 800
Utbetalte oppdretterpremier	2	29 018 619	28 011 756
Premiefond Norsk Rikstoto	2	9 000 000	774 182
Mønstringsløp		11 264 000	11 704 000
Arrangementstilskudd storløp	20	2 800 000	2 400 000
Andre arrangementstilskudd	20	2 157 106	2 013 056
Diverse tilskudd	4	6 600 794	6 621 053
DU midler - nyinvesteringer		500 000	800 344
Reisetilskudd hester/kusker, V75, V76 og V65		3 277 167	2 723 200
Personalkostnader	5,6	19 578 654	21 256 039
Ordinære avskrivninger	7	1 236 133	1 543 902
Andre driftskostnader	5,8,20	28 022 479	28 306 036
Sum driftskostnader		353 605 952	338 077 368
Driftsresultat		3 975 581	39 603
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt fra selskap i samme konsern	9	61 490	0
Renteinntekter		393 883	459 775
Andre finansinntekter		239 725	220 371
Nedskrivning av finansielle eiendeler		0	780 000
Rentekostnader		1 251 623	1 205 325
Andre finanskostnader		380 802	515 710
Resultat av finansposter		-937 328	-1 820 890
Årets resultat		3 038 254	-1 781 287
Overføringer			
Overført egenkapital	10	3 038 254	-1 781 287
Sum overføringer		3 038 254	-1 781 287

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
BALANSE PR. 31.12.**

EIENDELER	Note	2017	2016
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter og bygninger	7	23 103 199	23 762 714
Driftsløsøre, inventar o.l.	7	2 948 227	1 760 734
Sum varige driftsmidler		26 051 426	25 523 448
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	11	61 562 350	46 349 350
Investering i aksjer og andeler	11	151 000	151 000
Lån til foretak i samme konsern	9	9 616 265	6 660 000
Lån til forbund / lag	12	4 697 032	8 465 182
Andre investeringer		105 000	105 000
Sum finansielle anleggsmidler		76 131 647	61 730 532
Sum anleggsmidler		102 183 073	87 253 980
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Fordringer baner og hesteeiere		2 257 862	1 409 073
Fordringer datterselskap	9	250 781	301 389
Fordring Norsk Rikstoto	13	35 798 415	38 614 361
Andre kortsiktige fordringer	14	926 308	582 233
Sum fordringer		39 233 366	40 907 057
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	15	2 194 531	4 520 851
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		2 194 531	4 520 851
Sum omløpsmidler		41 427 898	45 427 908
SUM EIENDELER		143 610 970	132 681 887

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
BALANSE PR. 31.12.**

	Note	2017	2016
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Øremerket egenkapital	10	760 269	760 269
Annen egenkapital	10	32 742 671	29 704 418
Sum egenkapital		33 502 940	30 464 687
GJELD			
Annen langsiktig gjeld			
Diverse fond i mellomregning	16	5 236 803	5 918 813
Gjeld til kredittinstitusjoner	17	28 800 000	30 000 000
Øvrig langsiktig gjeld	18	16 000 000	4 784 150
Sum langsiktig gjeld		50 036 803	40 702 963
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	17	16 000	23 288
Leverandørgjeld		1 879 248	2 059 095
Hesteeierinnskudd		13 342 012	12 521 000
Skyldige premier		20 465 423	16 875 381
Skyldige oppdretterpremier		1 366 878	17 258 149
Avsatte DU-midler		372 500	621 500
Folkehesten	19	0	1 430 428
Skyldige offentlige avgifter		1 355 790	1 310 214
Gjeld datterselskap	9	141 798	171 452
Annen kortsiktig gjeld	5,21	21 131 578	9 243 731
Sum kortsiktig gjeld		60 071 227	61 514 238
Sum gjeld		110 108 030	102 217 201
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		143 610 970	132 681 887

Oslo, 23. mars 2018
Styret i Det Norske Travselsskap

Knut Weum
Styreleder

Trond Olav Salte
Nestleder

Elin Bergseth
Styremedlem

Inger-Louise Dølvik
Styremedlem

Ingolf Herbjørnrød
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes rep.

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
KONTANTSTRØMOPPSTILLING**

	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
+/- Resultat før skattekostnad	3 038 254	- 1 781 287
- Periodens betalte skatt	0	0
+ Ordinære avskrivninger	1 236 133	1 543 902
+ Nedskrivning anleggsmidler	0	56 985
+/- Endring fordringer baner og hesteeiere	- 848 789	- 686 412
+/- Endring fordring Norsk Rikstoto	2 815 946	- 11 258 348
+/- Endring leverandørgjeld	- 246 926	569 098
+/- Endring hesteierinnskudd	821 012	2 558 500
+/- Endring folkehesten	- 1 430 428	346 455
+/- Endring skyldige premier	3 590 042	834 011
+/- Endring skyldige oppdretterpremier	- 15 891 271	- 249 303
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	14 426 487	5 131 196
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	7 510 460	- 2 935 203
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 764 111	-448 943
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	0	456 816
- Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler	- 15 228 000	-150 000
+ Innbetalinger ved salg av andre investeringer	15 000	0
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-16 977 111	- 142 127
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	15 000 000	4 000 000
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	- 4 968 150	- 439 004
+/- Endring i interne mellomværende	- 2 868 232	382 756
+/- Netto endring trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	- 23 288	- 2 496 640
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	7 140 330	1 447 112
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	- 2 326 321	- 1 630 218
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	4 520 851	6 151 069
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	2 194 530	4 520 851

DET NORSKE TRAVSELSKAP NOTER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Inntektsføring av tilskudd og premier skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Anleggsmidler nedskrives dersom det foreligger et verdifall som ikke anses å være av forbigående art.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Aksjer

Anleggsaksjer som er oppført i regnskapet er ført til kostpris. I de tilfeller der den virkelige verdien er lavere enn kostprisen og dette ikke er forbigående, er det foretatt nedskrivning.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Pensjonsordning

Selskapet har innkuddsbasert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1	Tilskudd fra Norsk Rikstoto	2017	2016
	Driftstilskudd	52 806 000	50 556 000
	Storløpstilskudd	20 990 000	20 990 000
	Tilskudd mønstringsløp	5 500 000	5 500 000
	Tilskudd unghest	2 240 000	2 240 000
	Ekstraordinært driftstilskudd	2 000 000	0
	Kostnadsgodtgjørelse	574 372	0
	Sum	84 110 372	79 286 000

Note 2	Premier	2017	2016
	Premiematrise NR	202 016 644	189 303 571
	Premier innbetalt fra banene	10 534 712	9 450 520
	UET Masters	0	2 441 320
	Innbetalte premier	212 551 356	201 195 411
	Premier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	17 959 537	17 989 499
	Innbetalte premier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	230 510 893	219 184 910
	Premier premiesjansen	2 855 000	0
	Premier finansiert av DNT	14 820 822	13 430 124
	Premier overført premiefond NR	- 8 035 715	- 691 234
	Premier til hesteeiere	240 151 000	231 923 800
	Premier V75	92 365 500	88 941 800
	Premier V76	28 120 000	28 877 000
	Premier hverdagstrav	119 665 500	114 105 000
	Utbetalte premier	240 151 000	231 923 800

	Oppdretterpremier	2017	2016
	Oppdretterpremier premiematrise fra NR	24 241 995	22 716 430
	Oppdretterpremier fra banene	1 264 165	1 134 061
	Innbetalte oppdretterpremier	25 506 160	23 850 491
	Oppdretterpremier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	2 155 145	2 157 353
	Innbetalte oppdretterpremier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	27 661 305	26 007 844
	Oppdretterpremier premiesjansen	543 100	0
	Oppdretterpremier klasseløp finansiert av DNT	1 778 499	2 086 860
	Oppdretterpremier overført premiefond NR	- 964 285	- 82 948
	Utbetalte oppdretterpremier	29 018 619	28 011 756
	Overført totalt til premiefond Norsk Rikstoto	9 000 000	774 182

Note 3	Andre inntekter	2017	2016
	Prosjektilskudd fra Norsk Rikstoto	0	2 250 000
	Reise- / løpstilskudd V75, V76 og V65	3 000 000	2 604 600
	Startgebyr V75 og øvrige løp	2 610 500	2 639 550
	Mva kompensasjon	3 224 799	2 908 839
	Folkehesten	0	939 214
	Inntekter avl og sertifisering	6 740 022	7 301 630
	Inntekter sport	2 906 629	3 062 882
	Inntekter auksjon	1 647 900	1 641 647
	Andre inntekter	1 978 196	1 687 706
	Sum	22 108 046	25 036 068

Note 4	Diverse tilskudd	2017	2016
	Løpsbidrag lokalkjøringer / hestens dag	1 194 438	1 165 000
	Tilskudd premiekjøringer	437 200	482 980
	Premiekjøring Nord-Norge	838 050	1 158 496
	Adm.bidrag forbund / lag	1 400 000	1 400 000
	Banebidrag	2 324 500	2 292 500
	Ungdomstrav og fagsamlinger	406 607	122 077
	Sum	6 600 794	6 621 053

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger	14 937 691	16 452 813
Arbeidsgiveravgift	2 233 371	2 426 099
Pensjonskostnader	913 444	866 143
Andre ytelser	1 166 382	1 124 002
Andre personalkostnader	327 766	386 981
Sum	19 578 654	21 256 039

Antall årsverk sysselsatt

Administrasjon	18,5	16,3
Forbundssekretærer	3,8	4,2
Sum	22,3	20,5

Ytelser til ledende personer

	Generalsekretær	Styret
Lønn og honorarer *	903 327	475 000
Andre godtgjørelser	50 806	581 849
Pensjonsutgifter	75 888	

* Generalsekretær har en årslønn på 995 000, og har en avtale om etterlønn i 9 måneder ved fratredelse.

Revisor

Kostnadsført til revisor fordeles på følgende måte:

Lovpålagt revisjon, inkl konsernrevisjon	250 000
Andre attestasjonstjenester og utarbeidelse av regnskap	109 515
Annen bistand	172 750

Note 6 OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapet avviklet den ytelsesbaserte pensjonsordningen i 2011. Selskapet har nå en innskuddsbasert pensjonsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP).

Note 7 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid.
Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

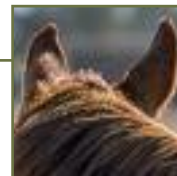
	Driftsløsøre, inventar o.l.	Datautstyr, programvare	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.	188 095	3 720 454	3 908 549
Tilgang kjøpte driftsmidler	291 055	1 473 056	1 764 111
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	479 150	5 193 510	5 672 660
Avskrivninger 01.01.	164 640	1 983 175	2 147 815
Årets avskrivninger	49 079	527 540	576 619
Årets nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	213 719	2 510 715	2 724 434
Bokført verdi 31.12.	265 431	2 682 795	2 948 227
Årets avskrivninger	49 079	527 540	576 619
Økonomisk levetid	3-10 år	3 år	
Avskrivningsplan	10-33 %	33 %	
Norsk Travsportsenter AS	Tomt	Bygninger	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.	12 428 405	13 488 517	25 916 922
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	12 428 405	13 488 517	25 916 922
Avskrivninger 01.01.	0	2 154 208	2 154 208
Årets avskrivninger	0	659 515	659 515
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	0	2 813 723	2 813 723
Bokført verdi 31.12.	12 428 405	10 674 794	23 103 199
Årets avskrivninger	0	659 515	659 515
Økonomisk levetid	Avskrives ikke	20-25 år	
Avskrivningsplan		4-5 %	

Note 8 Andre driftskostnader

	2017	2016
Ponni rekruttering	902 747	895 801
Blodtyping og forsikring hester	2 117 316	2 336 235
Driftstilskudd	2 480 000	1 290 000
Travskole	750 000	300 000
Andre bidrag	1 665 572	1 503 412
Husleie	1 483 376	1 433 212
Kontorkostnader	2 857 445	3 098 329
Datakostnader	857 083	970 343
Reisekostnader	1 912 737	1 650 488
Møtekostnader	1 318 794	1 751 168
Markedsføring, div. aktiviteter	2 967 539	3 518 810
Honorarer revisjon	422 575	381 250
Honorarer juridisk bistand	1 967 890	2 953 437
Honorarer kjøpte tjenester	5 117 476	3 871 320
Tap på fordringer / erstatninger	47 257	1 076 537
Andre driftskostnader	1 154 672	1 275 694
Sum	28 022 479	28 306 036

Note 9	Mellomværende med selskap i samme konsern m.m.	2017	2016	
	Renteinntekter			
	Bergen Travpark AS	61 490	0	
	Sum	61 490	0	
	Lån til foretak i samme konsern			
	Bjerke Travbane AS	3 828 000	4 060 000	
	Bjerke Travbane Eiendom AS	3 126 775	0	
	Bergen Travpark AS	2 661 490	2 600 000	
	Sum	9 616 265	6 660 000	
	Herav forfall senere enn 1 år fra balansedato	5 268 000	5 500 000	
	Fordring på datterselskap			
	Bjerke Travbane AS	67 145	118 948	
	Bjerke Travbane Eiendom AS	39 314	0	
	Norsk Travsportsenter AS	0	510	
	Sørlandets Travpark AS	56 558	96 076	
	Bergen Travpark AS	87 764	85 855	
	Sum	250 781	301 389	
	Sum fordringer selskap i samme konsern	9 928 536	6 6961 389	
	Gjeld til datterselskap			
	Bjerke Travbane Eiendom AS	92 778	104 373	
	Sørlandets Travpark AS	14 840	32 459	
	Bergen Travpark AS	34 180	34 620	
	Sum	141 798	171 452	
	Sum gjeld selskap i samme konsern	141 798	171 452	
Note 10	Egenkapital			
		Øremerket egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
	Egenkapital 31.12.2016	760 269	29 704 418	30 464 687
	Årets resultat			
	Overført annen egenkapital		3 038 254	3 038 254
	Egenkapital 31.12.2017	760 269	32 742 671	33 502 940
	Øremerket egenkapital		2017	2016
	Forskning		16 970	16 970
	Kursvirksomhet		150 000	150 000
	Fond for tilsluttede selskaper		593 299	593 299
	Sum		760 269	760 269

Note 11 Aksjer og andeler

Datterselskap	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi
Bjerke Travbane AS	Bjerke, Oslo	100,0 %	100,0 %	3 969 000
Norsk Travsportsenter AS	Bjerke, Oslo	100,0 %	100,0 %	1 000 000
Bergens Traverbane AS	Bergen	93,0 %	93,0 %	15 000 000
Bjerke Travbane Eiendom AS	Bjerke, Oslo	90,3 %	90,3 %	36 593 350
Bergen Travpark AS	Bergen	77,5 %	77,5 %	2 000 000
Sørlandets Travpark AS	Kristiansand	60,0 %	60,0 %	3 000 000
Sum				61 562 350

02.10.2017 kjøpte Det Norske Travselvskap 16 aksjer i Bjerke Travbane Eiendom AS. Antall eide aksjer ble økt fra 985 stk til 1001 stk, tilsvarende en økning i eierandel fra 88,9% til 90,3%.

DNT har 06.03.2018 solgt 15 aksjer til Norsk Rikstoto, slik at eierandelen er 89,0% pr. 23.03.2018.

20.12.2017 kjøpte Det Norske Travselvskap 40 000 aksjer i Bergens Traverbane AS. Dette utgjør en eierandel på 93,0 %.

Andre selskap				
Momarken Toto AS	Mysen	7,5 %	7,5 %	1 000
Sum				1 000

Tilknyttede selskap				
Rissa Hestesportsenter AS	Rissa, Fosen	25,0 %	25,0 %	150 000
Sum				150 000

Note 12	Lån til forbund / lag	2017	2016
	Nye Bodø Travbane lån fra DNT	376 500	376 500
	Nye Bodø Travbane finansiert via tilskudd NR	0	3 784 150
	Indre Salten Travlag	2 500 532	2 500 532
	Totonor	1 000 000	1 000 000
	Haugaland Travlag	770 000	770 000
	Leangtravets Eiendom AS (Div lån til travselvskap / forbund)	50 000	55 000
	Vestenfjeldske Travforbund	0	30 000
	Østfold Travforbund	0	44 000
	Avsetning tap	0	- 95 000
	Sum	4 697 032	8 465 182

Note 13	Fordring Norsk Rikstoto	2017	2016
	Konsernkonto Norsk Rikstoto	7 481 576	9 741 447
	Fordringer	28 316 839	28 872 914
	Sum	35 798 415	38 614 361

Det er opprettet et flerkontosystem hvor Norsk Rikstoto er innehaver av hovedkonto mot bank. Deler av Det Norske Travselvskaps bankinnskudd inngår i flerkontosystemet til Norsk Rikstoto, og er klassifisert som fordring Norsk Rikstoto i regnskapet. Deltakerne i kontosystemet er solidarisk ansvarlige overfor banken.

Note 14	Andre kortsiktige fordringer	2017	2016
	Forskuddsbetalte kostnader	315 225	486 452
	Andre fordringer	611 083	95 781
	Sum	926 308	582 233

Note 15	Bankinnskudd og bundne midler	2017	2016
	Bundne midler skattetrekk	829 582	820 063
	Bundne midler fond	941 684	937 059
	Bankinnskudd Folkehesten	2 738	2 665 347
	Bankinnskudd Hesteeiere.no	371 664	44 858
	Kontingent travlag	48 862	53 524
	Sum	2 194 531	4 520 851
Note 16	Diverse fond i mellomregning	2017	2016
	DNTs Understøttelsesfond	4 306 868	4 786 071
	Axel Jensens Fond	63 789	63 781
	Lars Laumbs Fond	12 000	12 000
	Jacob Meyers Fond	83 366	82 004
	Karsten Buers Fond	183 490	182 124
	Johs Thues Fond	100 500	100 500
	DNTs støttefond for travtrenere	366 791	598 456
	Trond Skauens Minnefond	0	3 877
	Garanti innskudd trenere	120 000	90 000
	Sum	5 236 803	5 918 813
Note 17	Gjeld til kredittinstitusjoner	2017	2016
	Langsiktig gjeld		
	Nedbetalingslån DNB	28 800 000	30 000 000
	Sum	28 800 000	30 000 000
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	18 000 000	24 000 000
	Annen bankgjeld	2017	2016
	Kassekreditt DNB	16 000	23 288
	Selskapet har en kortsiktig rammekreditt på 8 000 000 i DNB. Som sikkerhet for kreditt har DNB tatt pant i det Norske Travselekskaps aksjer i Bjerke Travbane Eiendom AS.		
		2017	2016
	Verdi av pantsatte aksjer	36 593 350	36 380 350
Note 18	Øvrig langsiktig gjeld	2017	2016
	Norsk Rikstoto (Refinansiering Bergen Travpark AS)	15 000 000	0
	Norsk Rikstoto (Refinansiering Totonor)	1 000 000	1 000 000
	Nye Bodø Travbane via DNB (tidl Nordlandsbanken)	0	3 784 150
	Sum	16 000 000	4 784 150
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	15 800 000	3 389 130

Note 19	Folkehesten	2017	2016
	Inntekter		
	Prosjektilskudd fra Norsk Rikstoto	0	2 250 000
	Differanse innbetalt og overført andelslag	0	939 214
	Sum inntekter	0	3 189 214
	Kostnader		
	Datakostnader	0	227 736
	Lønn og honorarer	0	1 017 226
	Markedsføring	0	449 633
	Forsikring	0	76 901
	Møte og reisekostnader	0	318 512
	Provisjon lag og forbund	0	228 416
	Gebyrer	0	61 229
	Sum kostnader	0	2 379 652
	Resultat	0	809 562
	Innbetalte andeler	0	4 434 214
	Overført til andelslagene	0	3 495 000
	Differanse innbetalt og overført andelslag	0	939 214
		2017	2016
	Aktiverte kostnader (Nettside mv)	0	892 690
	Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.	0	878 713
	Bokført verdi aktiverte kostnader pr 31.12.	0	13 977
	Folkehesten	2017	2016
	Utbytte til utbetaling andelseiere folkehesten	0	1 430 428
	Sum	0	1 430 428

Note 20	Omsetning mellom konsernselskaper	Salg til nærstående parter	Kjøp fra nærstående parter
	Datterselskap	4 237 641	6 366 837
	Sum	4 237 641	6 366 837

Note 21	Annen kortsiktig gjeld	2017	2016
	Folkehesten	0	133 212
	Hesteeiere.no	382 068	44 960
	Feriepenger	1 345 674	1 121 015
	Premiesjansen	6 889 900	5 088 000
	Premiefond NR	9 000 000	774 185
	Påløpte kostnader	2 721 073	1 389 208
	Annen kortsiktig gjeld	792 863	693 151
	Sum	21 131 578	9 243 731

Note 22 Lån og sikkerhetsstillelse til nærstående parter

DNT har kausjonert til fordel for Nye Bodø Travbane for et lån i Nordea Bank med kr 8 000 000, samt dekning av en eventuell gjenstående saldo etter utbetaling av tilskudd fra Bodø DA og refundert mva. Lånet reduseres ved innbetaling av DA-midler og mva-refusjon. Kausjonsansvaret reduseres tilsvarende, og er pr 31.12.2017 på kr 443 179. Et eventuelt restlån må betjenes av det årlige driftstilskuddet fra DNT på kr 500 000.

Videre har DNT en negativ pantsettelse. Det vil si at de ikke kan foreta større investeringer, låneoptak, pantsettelse eller salg av aktiva på over kr 10 000 000 uten samtykke fra DNB.

Aksjene i Bjerke Travbane Eiendom AS er stillet som sikkerhet for ethvert mellomværende. Aksjene er pr 31.12.2017 bokført til kr 36 593 350.

**DET NORSKE TRAVSELSKAPS UNDERSTØTTELSESFOND
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2017	2016
Mulkt	502 300	500 300
Sum driftsinntekter	502 300	500 300
Tilskudd NTTFs pensjonsordning	136 038	136 887
Tilskudd samarbeidende organisasjoner	375 000	375 000
Erstatninger	68 877	95 283
Ulykkesforsikringer	80 446	79 618
Dommerprosjekt	353 154	202 579
Sum driftskostnader	1 013 515	889 367
Driftsresultat	-511 215	-389 067
Finansinntekter og finanskostnader		
Renteinntekter	32 012	45 793
Resultat av finansposter	32 012	45 793
Årets resultat	-479 203	-343 274

**DET NORSKE TRAVSELSKAPS UNDERSTØTTELSESFOND
BALANSE PR. 31.12.**

EIENDELER	2017	2016
OMLØPSMIDLER		
Fordringer		
Mellomregning DNT	4 306 868	4 786 072
Sum fordringer	4 306 868	4 786 072
SUM EIENDELER	4 306 868	4 786 072
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
Egenkapital	4 306 868	4 786 072
Sum egenkapital	4 306 868	4 786 072
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 306 868	4 786 072

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikka
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Det Norske Travselsskap

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Det Norske Travselsskaps årsregnskap som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Det Norske Travselsskap per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Det Norske Travselsskap per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og generalsekretær ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 23. mars 2018
BDO AS

Byvind Hjemgård
Statsautorisert revisor

**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2017	2016
Tilskudd Norsk Rikstoto	1	84 110 372	79 286 000
Provisjonsinntekt	2	66 684 222	66 828 066
Leieinntekter	3	17 061 684	17 615 504
Innbetalte premier	4	208 767 747	197 903 294
Innbetalte oppdretterpremier	4	25 052 128	23 455 438
Innskudd premiesjansen		3 398 100	0
Innskudd klasseløp		9 907 500	8 749 000
Premiefond Norsk Rikstoto	4	800 000	850 000
Andre inntekter	5	61 469 161	56 956 710
Sum driftsinntekter		477 250 913	451 644 012
Utbetalte premier	4	240 151 000	231 923 800
Utbetalte oppdretterpremier	4	29 018 619	28 011 756
Premiefond Norsk Rikstoto	4	9 200 000	974 182
Gjenstandspremier		1 746 106	1 985 039
Mønstringsløp		11 264 000	11 704 000
Storløpstilskudd		600 000	500 000
Arrangementstilskudd		2 090 223	1 946 352
Løpskostnader		11 630 423	10 310 672
Lønnskostnader	6,7	67 014 897	68 570 220
Avskrivning	8	14 544 061	13 312 351
Andre driftskostnader	6,9	81 579 885	79 809 034
Sum driftskostnader		468 839 213	449 047 406
Driftsresultat		8 411 700	2 596 606
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		402 729	522 183
Andre finansinntekter		1 748 580	319 884
Rentekostnader		8 662 704	8 464 298
Andre finanskostnader		946 277	1 014 052
Resultat av finansposter		-7 457 673	-8 636 284
Ordinært resultat før skattekostnad		954 027	-6 039 678
Skattekostnad på ordinært resultat	10	349 443	-104 212
Årets resultat	15	604 584	-5 935 466

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN BALANSE PR. 31.12.

EIENDELER	Note	2017	2016
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Bygninger og diverse anlegg	8	227 388 377	215 432 571
Maskiner og anlegg	8	9 084 917	9 757 477
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	8	16 987 847	17 510 785
Sum varige driftsmidler		253 461 141	242 700 833
Finansielle anleggsmidler			
Lån til baner og leietakere	11	2 489 437	3 314 493
Andre investeringer	12	4 963 032	8 731 182
Sum finansielle anleggsmidler		7 452 469	12 045 675
Sum anleggsmidler		260 913 610	254 746 508
OMLØPSMIDLER			
Lager av varer og annen beholdning		1 198 833	1 170 385
Fordringer			
Fordringer baner og hesteeiere		2 257 862	1 409 073
Fordring Norsk Rikstoto	13	36 252 454	38 937 579
Andre fordringer		9 336 832	8 209 266
Sum fordringer		47 847 148	48 555 919
Bankinnskudd, kontanter o.l.	14	27 061 791	16 394 395
Sum omløpsmidler		76 107 772	66 120 698
SUM EIENDELER		337 021 381	320 867 207

**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
BALANSE PR. 31.12.**

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2017	2016
Opptjent egenkapital			
Øremerket egenkapital	15	760 269	760 269
Annen egenkapital	15	27 590 847	21 450 847
Minoritetsinteresse	15	5 019 014	4 467 152
Sum opptjent egenkapital		33 370 130	26 678 268
Sum egenkapital		33 370 130	26 678 268
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	10	8 431 055	8 082 021
Sum avsetning for forpliktelser		8 431 055	8 082 021
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	16	176 992 112	170 725 607
Langsiktig gjeld samarbeidende selskaper	16	25 450 000	10 750 000
Diverse fond i mellomregning	17	7 308 383	7 937 451
Øvrig langsiktig gjeld	16	0	12 910 716
Sum annen langsiktig gjeld		209 750 495	202 323 775
Kortsiktig gjeld			
Trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	13	2 003 737	3 850 966
Gjeld til kredittinstitusjoner		310 977	307 355
Gjeld samarbeidende selskaper		1 786 640	125 628
Leverandørgjeld		14 132 973	10 932 242
Hesteeierinnskudd		13 342 012	12 521 000
Skyldige premier		20 465 423	16 875 381
Skyldige oppdretterpremier		1 366 878	17 258 149
Betalbar skatt		409	0
Folkehesten	19	0	1 430 428
Skyldig offentlige avgifter		4 383 103	4 947 308
Annen kortsiktig gjeld	18	27 677 550	15 534 687
Sum kortsiktig gjeld		85 469 701	83 783 143
Sum gjeld		303 651 252	294 188 939
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		337 021 381	320 867 207

Oslo, 23. mars 2018
Styret i Det Norske Travelskap

Knut Weum
Styreleder

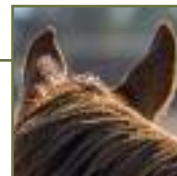
Trond Olav Salte
Nestleder

Elin Bergseth
Styremedlem

Inger-Louise Dølvik
Styremedlem

Ingolf Herbjørnrød
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes rep.

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2017	2016
+/- Resultat før skattekostnad	954 027	- 6 039 678
- Periodens betalte skatt	0	0
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	14 544 061	13 312 351
+/- Endring varelager	-28 448	- 255 768
+/- Endring fordringer baner	-23 733	138 644
+/- Endring fordring Norsk Rikstoto	2 685 125	- 10 502 414
+/- Endring leverandørgjeld	3 200 731	4 492 298
+/- Endring hesteeierinnskudd	821 012	2 558 500
+/- Endring skyldige premier	3 590 042	834 011
+/- Endring skyldige oppdretterpremier	-15 891 271	- 249 303
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter	4 472 399	8 894 822
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	14 323 945	13 183 463
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	48 862	72 000
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	228 000	743 632
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-15 000	- 150 000
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-16 891 352	- 22 112 726
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-16 629 490	- 21 447 094
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	15 000 000	13 000 000
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-183 452	- 10 190 781
+/- Netto endring i kassekreditt	3 622	- 2 540 933
+/- Netto endring trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	-1 847 229	1 089 689
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	12 972 941	1 357 975
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	10 667 396	- 6 905 656
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 01.01.	16 394 395	23 300 051
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	27 061 791	16 394 395

Det Norske Travelskap Noter – konsern

Konsernregnskapet består av morselskapet Det Norske Travelskap med datterselskapene Bjerke Travbane Eiendom AS, Bjerke Travbane AS, Sørlandets Travpark AS, Norsk Travsportsenter AS, Bergen Travpark AS, Bergen Travpark Treningssenter AS, Travparken Servering AS og Bergens Traverbane AS.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Anleggsmidler balanseføres til anskaffelseskost, og nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Inntektsføring av tilskudd skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1	Tilskudd fra Norsk Rikstoto	2017	2016
	Driftstilskudd	52 806 000	50 556 000
	Storløpstilskudd	20 990 000	20 990 000
	Tilskudd mønstringsløp	5 500 000	5 500 000
	Tilskudd unghest	2 240 000	2 240 000
	Ekstraordinært driftstilskudd	2 000 000	0
	Kostnadsgodtgjørelse	574 372	0
	Sum	84 110 372	79 286 000

Note 2	Provisjon fra Norsk Rikstoto	2017	2016
	Bjerke Travbane AS	39 152 556	38 969 670
	Bergen Travpark AS	15 059 819	15 143 340
	Sørlandets Travpark AS	12 471 847	12 715 056
	Sum	66 684 222	66 828 066

Note 3	Leieinntekter	2017	2016
	Leieinntekter Bjerke Travbane Eiendom AS	12 148 470	13 154 032
	Leieinntekter Sørlandets Travpark AS	1 019 008	819 163
	Leieinntekter Norsk Travsportsenter AS	774 550	735 313
	Leieinntekter Bergen Travpark Treningssenter AS	1 373 660	1 131 280
	Leieinntekter Travparken Servering AS	1 478 000	1 474 000
	Festeavgifter Bjerke Travbane Eiendom AS	267 996	301 716
	Sum	17 061 684	17 615 504

Note 4	Premier	2017	2016
	Premiematrise fra NR	202 016 644	189 303 571
	Premier innbetalt fra baner	6 751 103	6 158 403
	UET Masters	0	2 441 320
	Innbetalte premier	208 767 747	197 903 294
	Premier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	17 959 537	17 989 499
	Innbetalte premier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	226 727 284	215 892 793
	Premier premiesjansen	2 855 000	0
	Premier finansiert av baner i konsernet	3 783 609	3 292 117
	Premier finansiert av DNT	14 820 822	13 430 124
	Premier overført premiefond NR	- 8 035 715	- 691 234
	Premier til hesteeiere	240 151 000	231 923 800
	Premier V75	92 365 500	88 941 800
	Premier V76	28 120 000	28 877 000
	Premier hverdagstrav	119 665 500	114 105 000
	Utbetalte premier	240 151 000	231 923 800
	Oppdretterpremier	2017	2016
	Oppdretterpremier premiematrise fra NR	24 241 995	22 716 430
	Oppdretterpremier fra banene	810 132	739 007
	Innbetalte oppdretterpremier	25 052 128	23 455 437
	Oppdretterpremier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	2 155 145	2 157 353
	Innbetalte oppdretterpremier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	27 207 273	25 612 790
	Oppdretterpremier premiesjansen	543 100	0
	Oppdretterpremier finansiert av baner i konsernet	454 033	395 054
	Oppdretterpremier klasseløp finansiert av DNT	1 778 499	2 086 860
	Oppdretterpremier overført premiefond NR	- 964 285	- 82 948
	Utbetalte oppdretterpremier	29 018 619	28 011 756
	Premiefond Norsk Rikstoto	2017	2016
	Bjerke Travbane AS	800 000	850 000
	Overførte midler fra premiefond Norsk Rikstoto	800 000	850 000
	Sørlandets Travpark AS	200 000	200 000
	Det Norske Travelskap	9 000 000	774 182
	Overførte midler til premiefond Norsk Rikstoto	9 200 000	974 182
Note 5	Andre inntekter	2017	2016
	Reise- / løpstilskudd V75, V76 og V65	3 000 000	2 604 600
	Prosjektilskudd fra Norsk Rikstoto	0	2 250 000
	Sponsor / reklameinntekter	6 160 192	6 069 761
	Inntekter avl og sertifisering	6 740 022	7 301 630
	Inntekter sport	2 906 629	3 062 882
	Inntekter auksjon	1 647 900	1 641 647
	Bidrag avskrivning / finans	2 911 029	3 001 965
	Øvrige inntekter	38 103 389	31 024 225
	Sum	61 469 161	56 956 710

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger	52 304 403	53 934 698
Arbeidsgiveravgift	8 497 236	8 409 092
Pensjonskostnader	3 437 270	3 528 220
Andre ytelser	2 448 223	2 311 229
Andre personalkostnader	327 765	386 980
Sum	67 014 897	68 570 220

Antall årsverk sysselsatt 91,3 89,3

Ytelse til ledende personer	Generalsekretær	Styret
Lønn og honorarer *	903 327	475 000
Andre godtgjørelser	50 806	581 849
Pensjonsutgifter	75 888	

* Generalsekretær har en årslønn på 995 000, og har en avtale om etterlønn i 9 måneder ved fratredelse.

Revisor

Kostnadsført til revisor fordeles på følgende måte:

Lovpålagt revisjon inkl konsernrevisjon	818 939
Andre attestasjonstjenester og utarbeidelse av regnskap	162 440
Skatterådgivning	14 951
Annen bistand	335 567

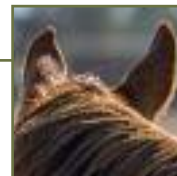
Note 7 Pensjon

Selskapene er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Note 8 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

	Bygninger / div anlegg	Maskiner / anlegg	Driftsløsøre m.v.	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.	416 264 590	24 172 025	39 399 833	479 836 448
Tilgang kjøpte driftsmidler	13 259 251	770 901	2 861 200	16 891 352
Avgang	10 808	0	38 054	48 862
Anskaffelseskost 31.12.	429 513 033	24 942 926	42 222 979	496 678 938
Oppskr.før 01.01.	30 000 000	0	0	30 000 000
Avskrivninger 01.01.	222 369 011	14 414 548	21 889 048	258 672 607
Avgang avskrivninger	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger	232 124 655	15 858 009	25 235 132	273 217 796
Bokført verdi 31.12.	227 388 377	9 084 917	16 987 847	253 461 141
Årets avskrivninger	9 635 802	1 443 462	3 464 797	14 544 061
Økonomisk levetid	5-50 år	5-10 år	3-10 år	
Avskrivningsplan	2-20 %	10-20 %	10-33 %	

Note 9	Andre driftskostnader	2017	2016
	Ponni rekruttering	902 747	895 801
	Blodtyping og forsikring hester	2 117 316	2 336 235
	Tilskudd tilsluttede og samarbeidende organisasjoner	6 600 794	6 621 053
	DU midler - nyinvesteringer	500 000	800 344
	Reisetilskudd hester/kusker, V75, V76 og V65	3 277 167	2 723 200
	Andre bidrag / tiltak inkl "Til start"	3 555 572	2 218 412
	Vedlikehold eiendommer	8 958 274	9 194 335
	Drift og vedlikehold	7 332 020	5 889 945
	Honorarer	9 532 206	9 363 561
	Kontor- og datakostnader	7 064 454	7 477 508
	Markedsføring	5 294 317	5 844 734
	Møte- og reisekostnader	4 729 565	5 192 307
	Tap på fordringer	49 050	1 083 753
	Varekostnad	2 732 995	2 860 624
	Andre driftskostnader	18 933 408	17 307 221
	Sum	81 579 885	79 809 034

Note 10 Skatter

For de skattepliktige enhetene kostnadsføres skatter når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige inntekt) og endringer i netto utsatt skatt.

Årets skattekostnad består av:	2017	2016
Betalbar selskapskatt	409	0
Brutto endring utsatt skatt i balansen	349 034	- 104 212
Årets totale skattekostnad	349 443	- 104 212

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt	2017	2016
Forskjeller som utlignes:		
Fordringer	- 221 717	- 217 871
Varige driftsmidler	21 664 930	29 343 029
Oppskrivning tomt	0	0
Gevinst- og tapskonto	6 096 755	4 305 733
Pensjonsforpliktelser	0	0
Pensjonsmidler	0	0
Avsetninger	- 250 000	- 100 000
Korreksjonsinntekt	0	- 97 214
Fremførbart underskudd	- 50 386 132	- 45 760 024
Herav grunnlag utsatt skattefordel	4 303 086	33 675 088
Sum grunnlag utsatt skatt	36 656 764	33 675 088
Utsatt skatt	8 431 055	8 082 021
Skattesats	23 %	24 %

Note 11	Lån til baner og leietakere	2017	2016
	Biri (usikret)	2 360 000	3 100 000
	Bjerke Gård Terapi og Treningssenter AS	129 437	214 493
	Sum	2 489 437	3 314 493
	Herav forfall senere enn ett år fra balansedato	1 624 381	2 449 437

Note 12 Aksjer og andeler

Andeler	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi
Momarken Toto AS	Mysen	7,5 %	7,5 %	1 000
Rissa Hestesportsenter AS	Rissa, Fosen	25,0 %	25,0 %	150 000
Sum				151 000
Andre investeringer			2017	2016
Lån Nye Bodø Travbane lån fra DNT			376 500	376 500
Lån Nye Bodø Travbane finansiert via tilskudd NR			0	3 784 150
Lån Indre Salten Travlag			2 500 532	2 500 532
Totonor			1 000 000	1 000 000
Lån forbund / lag			820 000	804 000
Andre investeringer			115 000	115 000
Sum			4 812 032	8 580 182
Aksjer og andre investeringer			4 963 032	8 731 182

Note 13 Fordring Norsk Rikstoto	2017	2016
Konsernkonto Norsk Rikstoto	7 935 614	10 064 665
Fordringer Norsk Rikstoto	28 316 839	28 872 914
Sum fordringer Norsk Rikstoto	36 252 454	38 937 579
Trekk på konsernkonto Norsk Rikstoto	2 003 737	3 850 966
Netto gjeld / fordring konsernkonto Norsk Rikstoto	5 931 877	6 213 699

Det er opprettet et flerkontosystem hvor Norsk Rikstoto er innehaver av hovedkonto mot bank. Deler av konsernets bankinnskudd inngår i flerkontosystemet til Norsk Rikstoto, og er klassifisert som fordring Norsk Rikstoto i konsernregnskapet. Deltakerene i kontosystemet er solidarisk ansvarlige overfor banken.

Note 14 Bankinnskudd og bundne midler	2017	2016
Bundne midler skattetrekk	2 996 021	2 823 145
Bundne midler fond	941 684	937 059
Bundne midler depositum	45 697	45 514
Bankinnskudd Folkehesten	2 739	2 665 347
Bankinnskudd Hesteeiere.no	371 664	44 858
Kontingent travlag	48 862	53 524
Andre bankinnskudd	22 655 123	9 824 948
Sum	27 061 791	16 394 395

Note 15 Egenkapital	Øremerket egenkapital	Annen egenkapital	Minoritets-interesse	Sum
Egenkapital 31.12.2016	760 269	21 450 847	4 467 152	26 678 268
Oppkjøp emisjon 2017		5 912 209		5 912 209
Endringer i året				
Årets resultat	0	52 722	551 862	604 584
Endring minoritet ved kjøp aksjer	0	175 070	0	175 070
Egenkapital 31.12.2017	760 269	27 590 847	5 019 014	33 370 130

Note 16	Langsiktig gjeld	2017	2016
	Pantelån		
	DNB	146 329 873	133 829 595
	SR Bank	30 662 239	33 111 862
	Nye Bodø Travbane via DNB (tidl Nordlandsbanken)	0	3 784 150
	Sum	176 992 112	170 725 607
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	147 108 994	144 169 096
	Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld		
	Bygninger og diverse anlegg	227 388 377	215 432 571
	Langsiktig gjeld samarbeidende selskap	2017	2016
	Norsk Rikstoto	25 450 000	10 750 000
	Sum	25 450 000	10 750 000
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	21 531 025	6 831 025
	Øvrig langsiktig gjeld	2017	2016
	Øvrig langsiktig gjeld	0	12 910 716
	Sum	0	12 910 716
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	0	12 160 716
Note 17	Fond i mellomregning	2017	2016
	DNTs understøttelsesfond	4 306 868	4 786 071
	Sørlandets Travparks understøttelsesfond	657 297	604 355
	Bergen Travparks understøttelsesfond	1 414 283	1 414 283
	Axel Jensens Fond	63 789	63 781
	Lars Laumbs Fond	12 000	12 000
	Jacob Meyers Fond	83 366	82 004
	Karsten Buers Fond	183 490	182 124
	Johs Thues Fond	100 500	100 500
	DNTs støttefond for travtrenere	366 791	598 456
	Trond Skauens Minnefond	0	3 877
	Garantiinnskudd trenere	120 000	90 000
	Sum	7 308 383	7 937 451
Note 18	Annen kortsiktig gjeld	2017	2016
	Folkehesten	0	133 212
	Hesteeiere.no	382 068	44 960
	Avsatte DU-midler	372 500	800 344
	Feriepenger	5 607 487	5 369 114
	Premiesjansen	6 889 900	5 088 000
	Forskudd fra kunder	50 338	165 920
	Premiefond NR	9 200 000	974 182
	Påløpte kostnader, periodiseringer og andre tidsavgrensinger	3 092 923	1 821 860
	Annen kortsiktig gjeld	5 709 046	1 137 096
	Sum	27 677 550	15 534 687

Note 19	Folkehesten	2017	2016
	Inntekter		
	Prosjekttilskudd fra Norsk Rikstoto	0	2 250 000
	Differanse innbetalt og overført andelslag	0	939 214
	Sum inntekter	0	3 189 214
	Kostnader		
	Datakostnader	0	227 736
	Lønn og honorarer	0	1 017 226
	Markedsføring	0	449 633
	Forsikring	0	76 901
	Møte og reisekostnader	0	318 512
	Provisjon lag og forbund	0	228 416
	Gebyrer	0	61 229
	Sum kostnader	0	2 379 652
	Resultat	0	809 562
	Innbetalte andeler	0	4 434 214
	Overført til andelslagene	0	3 495 000
	Differanse innbetalt og overført andelslag	0	939 214
		2017	2016
	Aktiverte kostnader (Nettside mv)	0	892 690
	Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.	0	878 713
	Bokført verdi aktiverte kostnader pr 31.12.	0	13 977
	Folkehesten	2017	2016
	Utbytte til utbetaling andelseiere folkehesten	0	1 430 428
	Sum	0	1 430 428

Note 20 Kausjonsansvar

DNT har kausjonert til fordel for Nye Bodø Travbane for et lån i Nordea Bank med kr 8 000 000, samt dekning av en eventuell gjenstående saldo etter utbetaling av tilskudd fra Bodø DA og refundert mva. Lånet reduseres ved innbetaling av DA-midler og mva-refusjon. Kausjonsansvaret reduseres tilsvarende, og er pr 31.12.2017 på kr 443 179. Et eventuelt restlån må betjenes av det årlige driftstilskuddet fra DNT på kr 500 000.

Videre har DNT en negativ pantsettelse. Det vil si at de ikke kan foreta større investeringer, låneopptak, pantsettelse eller salg av aktiva på over kr 10 000 000 uten samtykke fra DNB.

Aksjene i Bjerke Travbane Eiendom AS er stillet som sikkerhet for ethvert mellomværende. Aksjene er pr 31.12.2017 bokført til kr 36 593 350.

